

Kyrkjebladet

nr.1 Kyrkjeblad for Gloppen februar 2019 Årgang 49

Inspirasjon

Godt nyttår, og takk for det gamle!
 Kjære leser! Vi treng deg. Du står med beviset i handa: Redaksjonen er kome i gang med det nye året. Noko med det første vi gjer, er å sjå på kor det gjekk i fjor. Det var eit år i same stil som dei siste åra. Men vi hadde nedgang i inntektene frå leserane. Sjå meir i innstikket. Betal på den måten du vil og så mykje du vil.

Tema: INSPIRASJON

Kyrkja, «kristenheten», er ikkje berre lokal. Nei, dei som trur på nåden i Kristus finst over heile verda. Det finst ei lokal misjonssoge i Gloppe som går over hundre år tilbake. Også i dag er det kontakt med Kina, Butan, Afrika etc., og det går begge vegar. Les om Britt Randi sin tur til Nepal, og om gudstenestefeiring i ein sherpa-kyrkjelyd. Sjå både på framsida og bak midten av bladet.

Inspirasjon frå vest

Jakob og Magni Kroken drog til Statane og blei inspirerte av musikk og musikarar der, og deler villig med oss. Dette er eit fint tillegg til det vi tidlegare har skrive om kristen song og musikk.

Inspirasjon til å lese Bibelen

Hans Johan Sagrusten skriv i boka RIK biblesing om ein NY måte å lese skrifta på - Asbjørg Apalset har lese boka og skriv melding om det her i bladet. Redaktøren har og kika i boka og ser at forfattaren har henta idear frå mange land, og har utvikla ein utruleg enkel, men spennande metode. Eg vil med dette utfordre oss alle til å lese boka og få i stand eit opplegg for praktisk gjennomføring av metoden.

Inspirasjon frå «vår eigne»

Foredragsserien Verda og vi har vore ein uventa suksess, og anten du var der no sist og høyrd Trond Bakkevig og Tomm Kristiansen samtal om den kyrkjesoga dei fleste av oss har «under huda», eller ikkje, kan du ha glede av å lese det vi skriv om arrangementet.

Spennande i lokalkyrkjelydane

Vi er inne i eit valår. Det skal veljast nye sokneråd. Redaktøren ber om at flest mogleg av dei som har hatt ein periode, seier ja til ein til. Det tar si tid å bli «varm i trøya», og du har for mykje kompetanse no, til at du berre skal seie det frå deg! Vi treng deg. Kristus treng deg. Og det er gjensidig.

Innhold

nr. 1

Framsidebilde og bildet ovenfor er frå tårnagenthelga i Gimmestad kyrkje, som du kan lese om på side 28-29. Her ser vi Ingrid Bjørnereim som les ei forteljing til agentane. Fotograf er Edvin-Andre Hugvik.

FOR TANKE OG TRU

Andakt	03
Leiarartikkel	05
Asbjørg skriv bokmelding om RIK bibelbruk	06
Minneord om Olav Søreide	07
Katekismevisdom for vaksne	34
Skattejakt i salmeboka	36
Spaltist Olav Sigurd om CO ₂	37
Min salme	40

MED UTSIKT MOT VERDA

Jakob og Magni Kroken for til USA og blei rike	08
Bakkevig og Kristiansen med norsk kyrkjesoge	18
Bli med Britt Randi på sherpa-gudsteneste i Nepal	30

DETTE VAR VI MED PÅ

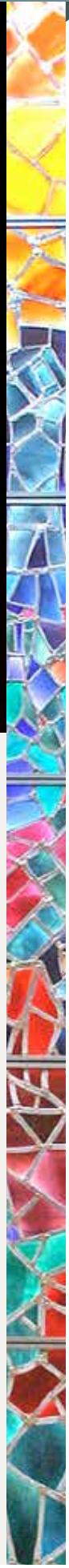
Basar i Eimhjella	11
Salmekaffi i timevis i Breim	13
Sjamerande intimt med piano og trompet	22
Tårnagentar i Gimmestad	28
Førjuls-samling på Nesholmen	33

MEST FOR MORO

Barnesider	24
Løysing på kryssordet	39

TING SKAL SKJE

Solveig Leithaug kjem til Vereidskyrkja	21
Årsmøtet skal sjå planar for ombygging	23
TRU-sidene	26

Asbjørn Gjengedal

Lyset du treng finst

Det las vi i dødsannonsen til Olav Søreide. Ei kort setning knytt til eit fullført liv. Det var som ei siste helsing frå Olav: «Lyset du treng finst.» Orda var valde med omhug, fyrist av diktaren Helge Torvund og så av Astrid som sette inn annonsen. Setninga høvdet så godt til det minnet Olav skapte etter seg. Han skapte minne i mange sinn i Gloppen. Han levde her mellom elevar og lærarar og oss andre i over førti år. I sitt yrke dreiv han med opplysning, og det var viktig. Men lyset frå han som medmenneske var viktigare. Det merkast vel først i hans lyse humør; ein treffande replikk, ei morosam historie. Kom du han nærare, merka du at han såg deg og brydde seg om deg. Du kjende det mest når noko var leitt, når du trong at han var der. Då lysna det.

Så blei det Olav som fekk det vontd. Midt i det aktive livet blei han alvorleg sjuk. Det blei tre år med kamp for livet. Han var i «dødsskuggens dal». Kvar blei det då av lyset? Det var der som for når vi møttest. Det var der også etter konserten med Juleoratoriet. Smilet og den morosame replikken var der framleis: «Eg et godt, sov godt og har det godt.» Og så dette: «Eg trur det er fordi at så mange ber for meg.» Han var på veg ut av Vereidskyrkja,

der vi jamleg hadde han mellom oss. No var han på veg ut av dette fellesskapet, og vi kjenner tomrommet etter han. Men denne helsinga vil vi ikkje gløyme:

Lyset du treng finst.

Olav visste kvar lyset kom frå. Det var nokon som let han få vite det, alt då han var barn. Som voksen heldt han fram med å finne inn i lyset, og leve i det. Det førte til at han reflekterte det til oss han hadde kring seg. Visst var det gode humøret ein medfødd eigenskap. Men eigenleg var det òg ein refleks av den same kjelda, Skaparens lys. «Gud er lys.» Olav fekk sjå at lyset samlar seg i han som sa: «*Eg er lyset i verda. Den som følgjer meg, skal ikke vandra i mørkret, men ha livsens lys.*» (Joh 8,12)

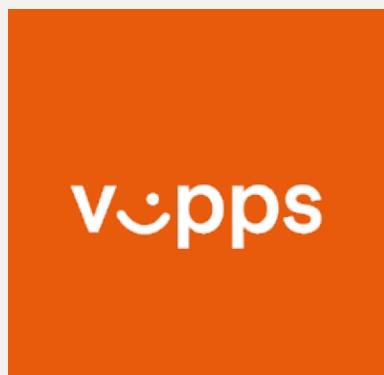
No får lyset meir og meir overtaket i skaparverket. Vi ser kva det gjer med alt som synest dødt. Snart får vi sjå kor lyset vekkjer livet så det skin mot oss i all si fargeprakt. Og ein ny påskedag strålar fram. Kring den vide jord lyder det på tusen språk: «Kristus er oppstaden! Ja, han er sanneleg oppstaden!» Denne trua og dette håpet fekk vi dele med Olav. Eg veit at han gjerne ville dele det med mange fleire.

Lyset du treng finst.

Nytt styre i Arbeidskyrkja

Det nye styret for Stiftinga Arbeidskyrkja i Mona konstituerte seg på møte tysdag 6. november 2018. Sak 1/18 Konstituering (alle val gjeld for eitt år).

Leiar:	Jan Ove Kornberg
Nestleiar:	Audhild Bogstad
Kasserar:	Arild Horntvedt
Sekretær:	Arne Høyland
Styremedlem:	Berit Gloppstad

VIPPS – så er det gjort

Gloppen sokn er no registrert som VIPPS-bedrift. Det betyr at du som ikkje har kontantar på deg, no likevel kan gje offer i kyrkjene i Gloppen sokn. Vereide kyrkje, Gimmestad kyrkje og Sandane kyrkje er registrerte med kvart sitt VIPPS-nummer. Du som ynskjer å nytte denne måten å gje pengar på loggar inn på VIPPS på mobilen din og klikkar på «betal». Så søker du opp til dømes «Sandane kyrkje» og vippstar den summen du vil gje.

Vi ser at fleire nyttar Vipps også i kyrkjene etter kvart som det blir kjent. Som ved alle banktransaksjonar er det også gebyr på denne tenesta. Gebyret er 1,75 % av summen du gjev. Slik mottek soknerådet altså 393 kroner dersom du gjev 400 kroner i offer. Likevel, om du tek ut 400 kroner i minibank, så betaler du 7 kroner i gebyr for uttaket, pluss at vi betaler 20 kroner i gebyr når vi set inn offerpengane seinare på dag.

Vipps er sjølv sagt ikkje så anonymt som å gje kontantar. Kasserar i soknet vil sjå namnet ditt og kor mykje du har gjeve i offer. Men kasserar har sjølv sagt teieplikt og seier ikkje dette til andre enn «han der oppe» ...

Visitas i Gloppen 8. – 12. mai Biskop Halvor kjem

VED TORE MYKLEBUST

Biskop Halvor Nordhaug kjem 8.–12. mai på visitas til Gloppen fellesrådsområde. Programmet blir klart i desse dagar. I løpet av fire dagar skal biskopen innom alle tre sokna. Han skal ha samtale med kvar einskild av dei tilsette, møte sokneråda, fellesrådet og kommunen. Ikkje minst ønskjer han å møte folk i alle aldrar i ulike settingar. Det blir møtepunkt med ungdomar, bedriftsbesök og ulike gudstenester. Laurdag er det fridag for biskopen. Søndag blir det visitasgudsteneste med visitasforedraget som er biskopen si oppsummering og tilbakemelding til kyrkjelydane i Gloppen.

Ei av biskopen sine viktigaste oppgåver er å føre tilsyn med kyrkjelydane. Biskopen sitt tilsyn skjer naturlegvis kontinuerleg på mange ulike måtar. Det skjer gjennom prossten og gjennom fagansvarlege i bispedømet og gjennom planarbeid og rapporteringar. I tidlegare tider hadde ein ikkje alt dette. Då

var biskopen sine visitasar det høve biskopen hadde til å føre tilsyn og vere med på å planlegge framtidige satsingar. Gjennom tidene har biskopen vore med ved store hendingar som innviing av nye kyrkjer, kyrkejubileum og særskilde arrangement som Seljumannamesse sist sommar. Det hender også ein sjeldan gong at biskopen sjølv må på bana i vanskelege saker. Visitasane er biskopen sitt høve til å gjere seg grundigare kjend med einskild-kyrkjelydar, tilsette og medlemmar og til å vere med på å meisle ut vegen vidare. Visitasen er på ein måte øvste leiars inspeksjon. Men biskopen på si side ønskjer mest av alt å oppmuntre og rose og å inspirere til vidare arbeid. Sidan det er ein varsla inspeksjon, er det også vårt høve til å vise oss fram frå vår beste side. Her i Gloppen har vi jammen mykje innanfor kyrkje og kristenliv som vi er stolte av å vise biskopen vår!

Baksidekunsten

VED GUNN HOLE

Kunst er hjartespråket og formidlar den kristne trua på ein annan måte enn ord. Baksida av Kyrkjebladet er derfor sett av til presentasjon av kunst som er utvalt av kunstnarar eller kunstinteresserte.

Fram til årsskiftet var det Olaf Sigurd Gundersen, Ståle Fitje og Solveig Thingnes Kandal som hadde tatt på seg å komme med

utvalde måleri. Vi takkar alle tre hjarteleg for samarbeidet og for det gode og interessante dei har delt med oss så langt!

For 2019 tek Magne Viggo Kristiansen og Sidsel Sandal Seljeset over stafettspinnen saman med Solveig som vert med oss vidare dette året.

Kven vil vere med å bygge kyrkja vår i Gloppen?

AV BEATE KORNBERG

Det nærmar seg kommunestyreval og dei ulike partia i Gloppen er i full gang med å sette opp vallister på kandidatar, som har sagt seg villig til å vere med å utvikle og styre kommunen vår i tråd med sine partiprogram. Parallelt med kommunestyrevalet skal det vere val av nye sokneråd i dei tre sokna i kyrkja vår i Gloppen. Sokneråda har starta arbeidet med å finne gode kandidatar til sokneråda sine vallister.

Soknerådet si viktigaste oppgåve er å leie kyrkjelydsarbeidet i soknet, og i samarbeid med kyrkjeleg tilsette og frivillige vere med å utvikle og bygge fellesskap mellom menneske i lokalsamfunnet. Det har vore tre spanande år, der vi har fått oppleve at kyrkja er viktig for menneske i alle aldrar. Leiar i kyrkjerådet, Kristin Gunleiksrud Raaum, beskriv kyrkja sin plass slik: «Kyrkja er ein like sjølvsagt del av lokalsamfunnet, som trua er ein sjølvsagt del av livet».

For mange er kyrkja først og fremst eit staseleg bygg med lange tradisjonar, som ein søker til i spesielle situasjoner i livet og rundt høgtidene. Kyrkjebygget i si utforming symboliserer eit solid fundament, med god plass og stor takhøgde. Slik har det likevel ikkje alltid vore. I kyrkja vår i Gloppen vil vi at det skal vere rom for alle, og det er vår oppgåve å legge til rette for at det opplevast slik. For meg er kyrkja i Gloppen meir enn bygningar, den er menneska som til ei kvar tid fyller den, og ein stad eg kan få næring til trua mi og oppleve fellesskap. Fellesskap med dei som går regelmessig til kyrkje, men og med dei som er sjeldnare innom. Til dømes dei små barna som vert døypte og familiene deira, større barn og ungdom som får lov til å utforske, undre seg og ta del i gudstenesta, bli sett og få vere i fokus. Eller dei sørjande som sokjer trøyst og stilla. Kyrkja er menneske i ulike sinnstemningar. Kyrkja er menneske i alle aldrar, i ulike fasar av livet, med ulike meininger og behov. Difor treng vi ulike menneske, men ulike eigenskapar i det nye soknerådet.

Gloppen sokn er det største soknet i kommunen og famnar om tidlegare Gimlestads og Vereide sokn. Den viktigaste grunnen til at vi vart eit sokn for tre år sidan, var behovet for ei betre utnytting av dei menneskelege ressursane og utvikling av samarbeidet som alt var etablert mellom kyrkjene på Sørstranda og Nordstranda. Arbei-

det med å skape ein felles kyrkjelyd har difor vore viktig i denne perioden, og vi er komne eit stykke på vegen.

Vi valde tidleg å utarbeide ein strategiplan for det nye soknet, der vi sette fokus på det vi ville jobbe med i vår soknerådsperiode. «Levande kvardagstru og utviklande fellesskap» er visjonen vi har prøvd å styre etter. Gjennom arbeidet i soknerådet har vi fått erfare at samansettinga av soknerådet påverkar kva som vert viktig å jobbe med og legge vekt på i kyrkjelydsarbeidet. Dette har gjort det spanande og interessant å vere med. Eg vil spesielt nemne to område som vi har jobba med, og som vi gleder oss over å ha fatt til i vår periode:

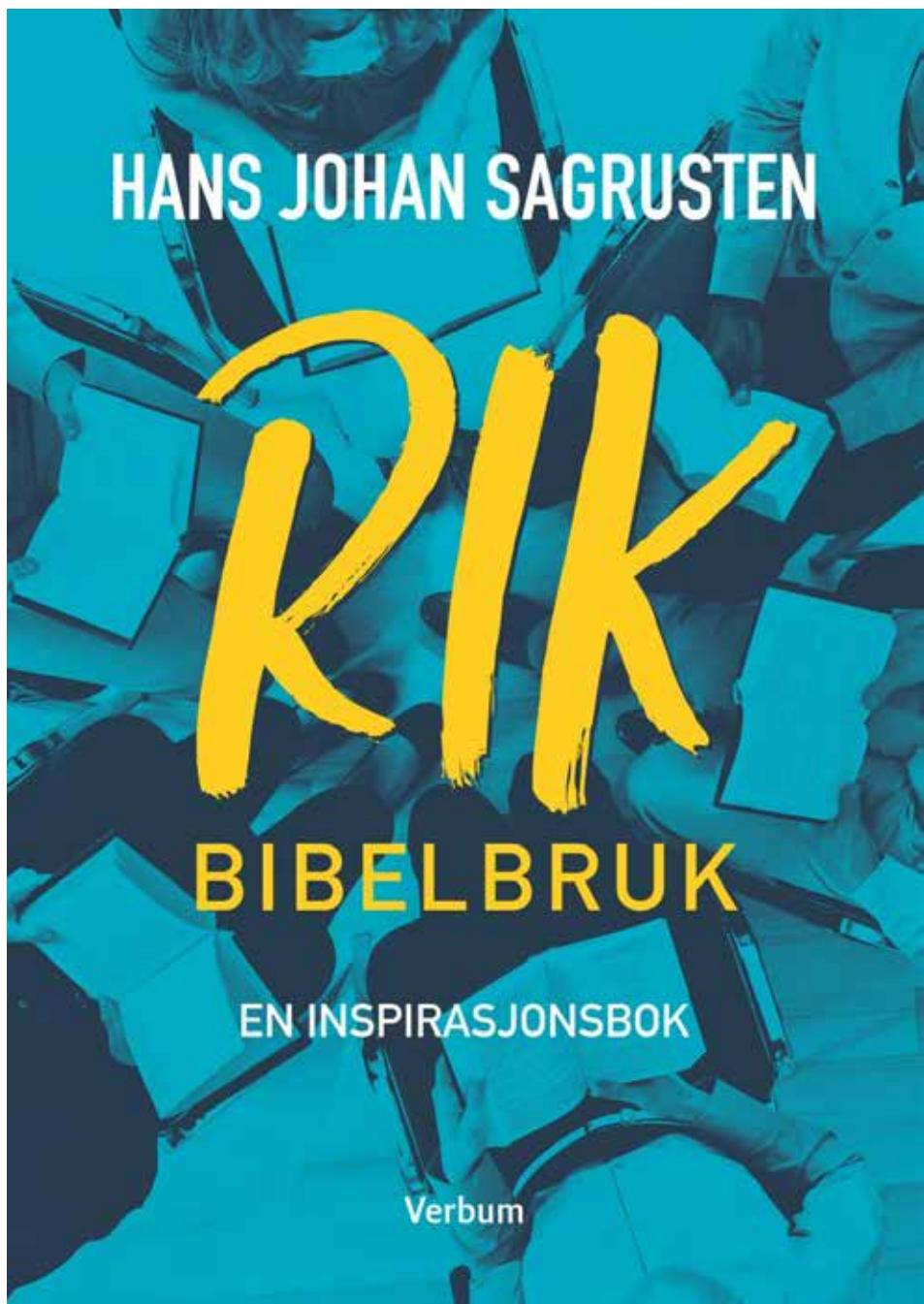
1. Utvikling av medliturgordninga (grupper av frivillige som hjelper til med ulike oppgåver i gudstenesta)

- at ordninga i dag gjeld for alle kyrkjene i soknet vårt
- at nokre av gruppene har delt seg og inkludert nye – slik formidlar vi at nye er velkomne inn i fellesskapet.
- at vi har fått innarbeida ei samling for medliturg-gruppene annakvart år der dei vert gjort stas på og kan dele erfaringar og inspirere kvarandre.
- at dei fleste gruppene har sagt seg villige til å gjere teneste i alle kyrkjene – slik vert vi betre kjent i det nye soknet.

2. Utvikling av nye møteplassar med våre nye landsmenn.

Vi har i perioden hatt fleire medlemmar i soknerådet med erfaring frå arbeid med innvandrarar og engasjement for å inkludere dei i lokalsamfunnet. Dei har utgjort ei arbeidsgruppe som i samarbeid med representantar for målgruppa og andre organisasjonar, har arrangert språkkaféar i Open skule sine lokale på Firda vidaregåande skule ca. ein gong i månaden gjennom eit år. I haust arrangerte dei ei internasjonal samling i Sandane kyrkje på tvers av ulike trussamfunn.

Dei fleste i soknerådet takkar ne for seg, og det er tid for nye krefter å drive arbeidet vidare. Nå håper vi at nye glopparar som er medlem av den norske kyrkja vil stille til val og vere med å påverke kyrkjelydsarbeidet i komande periode. Vi treng menneske med ulik bakgrunn og interesser, i ulik alder og frå heile soknet. Har du lyst til å vere med å sette ditt preg på den vidare utviklinga av kyrkja i Gloppen?

Rik bibelbruk

BOKOMTALE VED ASBJØRG APALSET

En af de største Herligheder, som den salige Reformation har ført med sig, er den, at hver Mand ikke alene er tilladt at læse den Hellige Skriftes Bøger udi sit Fedrelands Sprog, men endog saa enhver bliver tilskyndet og formonet dertil, ideligen og retteligen til at bruge dette store Saligheds Middel, at ransake Skrifterne, for at søge og finde der udi det evige Liv.

Dette er henta fra forord til Christian VI sin bibel, utgjeven i 1740. I dei fleste heimane i Gloppe er det ein bibel. Nokre er gløymde og gøymde. Nokre står i ei bokhyl-

le, boka er knapt opna. Nokre biblar ligg på eit skrivebord, eit nattbord eller ein benk, lett å finne. Boka Rik bibelbruk er skriven til hjelp til å gripe fatt i den rikdomen som finst i Bibelen. Formålet er ikkje å gje oss därleg samvit for mangefull bibellesing, men opne augo for korleis vi kan få innarbeidd gode rutinar for lesing, áleine eller saman med andre. Tittelen RIK bibelbruk handlar rett og slett om å lese i Bibelen regelmessig, i fellesskap og kontinuerleg.

Boka er delt inn i 14 kapittel som omhandlar bruk av Bibelen i ulike samanhengar.

Som døme kan nemnast: Bibelen i heimen, i forsamlinga, i forkynninga, i barne- og ungdomsarbeidet. Under kvart kapittel er det studie- og utviklingsspørsmål til personleg refleksjon, til samtale i bibelgruppa eller til utvikling i forsamlinga. Boka er å få både på nynorsk og bokmål.

Sagrusten er bibelkonsulent i Det Norske Bibelselskap. Denne stillinga fører med seg ein del reising til land der det er samarbeids-partnarar. Møte med menneske under så heilt andre levekår kan få oss til å sjå på vår eiga bibellesing. Korleis kan vi gjere oss betre nytte av «det Saligheds Middel»?

Han har møtt folk som levde under kulturrevolusjonen i Kina. Det var forbode å ha ein bibel, det var for «vestleg». Dersom politiet fann ein bibel, vart han brend, og familienvart straffa. Ein familie greidde å gøyme unna ein, og etter ti år vart han henta fram att. Først møttest tre menneske for å lese i han. Etter kvart kom det fleire til for å høre, i dag er det tre kyrkjer som er sprunngne ut frå denne regelmessige lesinga.

Fra den koptiske kyrkja i Egypt fekk han detterådet frå pave Tawadros: «Lat Bibelen alltid ligge open, då vil Bibelen kalle deg til å lese vidare.»

I ei gudsteneste i Ukraina fekk han høyre ei preike der pastoren nyttar mange andre bibeltekstar til å kaste lys over den teksten han preika over. «Her i Noreg hentar forkynnarane ofte dei gode forteljingane frå sitt eige liv og eigne opplevelingar. I Ukraina hentar dei forteljingane frå Bibelen.»

Sagrusten nyttar omgrepet «å preike i situasjon», nyttre ord frå Bibelen.

På Cuba møtte han ei kvinne som leidde to bibelgrupper, men dei hadde berre ein bibel. Då var avskrift ei løysing. «Kjemp for alt hva du har kjært!»

Ved gjennomlesing av boka sat eg heile tida med spørsmålet: Korleis er stoda i Noreg i dag? I dag er det lesing frå Bibelen ved kvar gudsteneste. Morganandaktane i radio har mykje private refleksjonar, lite bibellesing, og skulane skal ikkje «påverke» bonna. Korleis styrke regelmessig bibellesing i heimane? Kan fellesskapa legge opp til meir lesing i staden for andre aktivitetar? Vi har hatt ein bibelmaraton i Sandane kyrkje. Kva med faste kveldar der det vert lese frå Bibelen, i samanheng, i ei avgrensa tid?

Vidare spørsmål: Kva ville ha skjedd i bygdene våre om vi let oss påverke av denne boka til regelmessig, i fellesskap og kontinuerleg bibellesing? Det er ei bok til inspirasjon, men kanskje ikkje til rein kopiering. Korleis nyttar vi den fridomen til at kvar einskild har rikeleg tilgang på biblar og har lov og høve til å lese Guds ord, «at ransake Skrifterne, for at søge og finde der udi det evige Liv»?

Minneord om Olav Søreide

Olav Søreide, sunnfjordingen som vart gloppar, døydde laurdag 20. januar, etter å ha slite med alvorleg sjukdom nokre år.

**„Om eg ikkje lenger skulle bu
på øvre Gloppestad, men flytte
til ein annan stad i landet,
så ville eg i alle fall hatt med
meg grannane mine.**

Olav Søreide (1950 - 2019)

Utsegna over kom Olav med i ein samtale vi hadde om ulike val vi gjorde i livet. Vakrare kan det ikkje seiast. Han hadde gode grannar som han var glad i, og eg er overtydd om at dette var gjensidig – grannane måtte berre bli glade i han Olav.

Olav var utdanna lærar og hadde det meste av yrkeslivet sitt i skulen – som lærar, og mange år som rektor ved Gloppe ungdomsskule. Han hadde mange strenger å spele på. Han likte å undervise, og hadde seg eit par år i klasserommet att, som lærar, etter at han slutta som rektor. Slik kommenterte han det valet: «Dette skulle eg ha gjort før.»

Gåverik, engasjert, innovatør, nysgjerrig – ønskje om å prøve nye arbeidsmåtar - er ord som høver på Olav. Han ville utvikle skulen vidare, gjere han god for alle – ikkje minst for dei som sleit med å finne seg til rette. Og her starta eitt av hjartebara hans: - å bruke Karnilstunet som arena for undervisning gjennom det praktiske undervisningsoppsettet «Den andre dagen».

Gloppe ungdomsskule har framleis aktivitet knytt til Karnilstunet. Også sist vår, våren 2018, midt i ein behandlingsperiode og merkt av sjukdomen, var Olav og kona hans, Astrid, med i Karnils saman med elevar, lærarar og frivillige medhjelparar.

I Karnilstunet dyrka elevane grønsaker.

Det gjorde sanneleg Olav og Astrid også på «heimebane». Systematikk og orden prega veksthuset og plantekassene i grønsakhagen. Og avling fekk dei!

Når hausten og vinteren kom, kosa Olav seg i snikkarbuia. Også her var han ein einar. Han laga møblar, trearbeid til barnebarna, og ikkje minst – han kunne kunsten å sveipe. Ikkje berre kunne han kunsten, men så vakkert han gjorde det! Ein gong siterte Olav eit barnebarn med sørvestlandsdialekt: Skal vi ikkje ta oss ein tur ned i boden og finne på någe (noko), besten? Og som den gode bestefar han var, var han ikkje vanskeleg å be.

Ei av Olav sine fritidsinteresser var båt og fiske. Då båten til Olav låg innefrosen i båthamna på Sandane i fleire månader for nokre vintrar sidan, var det kjekt å erte han litt om at no var fisket godt for oss som hadde tilgang til det isfrie «havet». Han likte nok å bli erta, men såg nok også fram til å kome på sjøen att.

På ulike område og på mange måtar har Olav vore ein solid støttespelar for kyrkjå sitt arbeid. Dei siste åra var han, saman med Astrid og andre, praktisk tilretteleggjar for prestane sine samlingar på Gloppe omsorgssenter.

Ei av dei reformene som har gjort noko med kyrkja sine gudstenester, er at lekfolk, vanlege menneske utan spesiell utdanning, har vorte utfordra til å vere medhjelparar i gudstenestene. I Gloppe sokn er medhjelparane organiserte i grupper. Medhjelparane har fått den fine tittelen medliturgar. Olav har hatt ansvaret for å halde orden på medliturggruppene. Eg er redd det ikkje har vore berre lett. Medliturgane er i utgangspunktet positive menneske, men oppgåvane skal fordelast slik at børene vert nokolunde likt fordelte. Dei som var med på konfirma-

sjonssundagen eitt år, skal ikkje ha den same tenesta neste år, osv. Olav heldt ryddig oversikt med Excel-oppsætt som vart sendt ut to gonger i året. Også dette var ein jobb for systematikaren.

Vereide kyrkjekor var ein annan arena Olav fekk utfalte seg på. Han hadde vel helst ei basstemme, men song tenor, for det var det mest bruk for i koret. Og Olav var med på øvingar og framföringar så ofte han makta også etter at sjukdomen gjorde dagane tyngre. I koret fekk han bruke den seriøse sida si, men den smittande humoren hans låg alltid på lur. Svært ofte hadde han noko han berre måtte fortelje.

Og humoren var noko han delte med dei mange venene sine. Eg er så frimodig at eg reknar meg for å vere ein av dei. Når vi ringde kvarandre innimellom, presenterte vi oss slik: «Det er Olaven som ringjer» eller «det er Arnen som ringjer». Og Olaven svara: «Neimen, er det Arnen». Endinga –en måtte vi alltid ha med. Siste gongen eg ringde Olav visste eg ikkje at han låg på sjukehus og at han var svært sjuk. Svakt kom det på sunnfjordsk: «Eg e so slakke – vi får ta da atte.» Vi fekk ingen ny sjanse, diverre.

Olav hadde eit veldig tydeleg forhold til sjukdomen sin og til døden. Han var heilt realistisk på at sjukdomen forverra seg og at det nok var eit spørsmål om tid før livet tok slutt. Samstundes klarte han å halde både livsmotet og håpet oppe på ein unik måte. Opp i alt hadde han ei trygg tru på at han var i Herrens hender.

Vi er mange som har mykje å takke Olav for, og vi ønskjer at dagane som kjem må bli så gode som dei kan for Astrid og storfamilien hennar.

- Arne Eikenes

Musikalsk inspirasjon frå USA

TEKST: JAKOB LEIV KROKEN

I oktober 2018 reiste kona mi, Magni, og eg til byen Greenville i staten Sør-Carolina, USA. Ut over sjølve turen og generelle reiseopplevelingar var målet å vere publikum på tre konsertar med vokalkvintetten The Gaither Vocal Band (GVB). Konsertopplevelingane var verdt både turen og pengane.

Det er mykje som skjer innanfor den svært vase og noko uklare nemninga «kristen song og musikk». Kanskje var det faktisk enklare før! I gamle dagar kunne ein til dømes ofte høre «Barnatro» med Lapp-Lisa i programmet «Ønskekonserten» på NRK radio. Ein annan song som også var svært mykje spelt, var salmen «Himmelske fader» med Sunnmøre kristelige mannskor og tenoren Randulf Saunes som solist. Denne songen er spelt inn og utgitt av det ein gong så prestisjetunge plateselskapet «His Master's Voice»! Men nokre utfordringar har det også vore. Opp gjennom tida har til dømes instrument som fela vore diskutert. Rytmar, trommer og slagverk har tidlegare hatt ein del motgang, og jammen fekk Ten Sing-rørska mykje pepar. Men etter kvart har pipa fått ein annan lyd, og ting har heldigvis endra seg litt. Pr. 2019 er det reint musikkfagleg eit svært høgt nivå på veldig mange «kristne» artistar. I dette enorme mangfaldet som er så knallbra, kan ein spørje seg om kvifor ein skal gje Gaither Vocal Band merksemd?

BILL GAITHER, USA

I USA er den no 82 år gamle Bill Gaither ei levande legende. Han er ein svært dyktig komponist, låtskrivar, platedirektør, songar osv. Smør på brødet har han også, sidan han er ein av USAs femti rikaste menn, vel å merke innan musikkbransjen. Kona Gloria er ein svært respektert forfattar og har skrive mange av tekstane til dei songane som GVB framfører.

STOR PÅVERKNAD

I vår tid er kristenrelatert musikk blitt ein

stor industri der pengar nok spelar ei stor rolle. Dette kan ein meine mykje om, men den debatten får vi ta ein annan gong. Gaither Music Company er store både i USA og fleire andre stader i verda. Eigaren og leiaren Bill Gaither er mannen som har selt fleire videoar enn nokon andre, komponert nokre av dei mest populære songane i moderne tid

Gospellegenda Bill Gaither (82).

(He touched me, Because he lives osv.), spelt inn rundt 100 (!) plater/CD-ar/streaming og selt over 20 millionar eksemplar av dei. Gjennom dette har han makta å skape eit konsept som vinn stadig større lyttarskarar kringom i verda. Her er både folkeleg fele, rytmar, strykeorkester, storband og mange andre konstellasjonar representerte! Musikken som er blitt gitt ut og artistane som får

kome til under denne paraplyen, har i stor grad påverka (det vase omgrepet) «kristen song og musikk» generelt og gospelmusikken spesielt. Ein annan del av Gaither sine store produksjonar er «Homecoming-konsertane», der vekslinga mellom allsong og flotte solistiske prestasjonar av dyktige artistar sikrar stor publikumstilstrøyming og gode sjåartal. Artisten Solveig Leithaug, som er omtalt ein annan stad i dette bladet, har vore med på Gaither sine Homecoming-konsertar fleire gonger. Difor er ein presentasjon av Bill Gaither og hjartebarnet hans, The Gaither Vocal Band, relevant og verdt eit lite oppslag i Kyrkjebladet i Gloppe.

KVA ER GAITHER VOCAL BAND (GVB)?

GVB er ein kvintett av menn som syng sørstatsgospel solistisk og fleirstemt. Dei syng både a cappella og med band og/eller strykeorkester. Tekstane har ein klar kristen bodskap. Det som publikum vil ha og som tydelegvis slår an, er kombinasjonen av det nære, enkle og personlege i tillegg til opplevinga av ekte songglede og formidling av høg klasse. Dette er forkynning og dramatisering av dei sterke, sentrale grunnsanningsane servert på amerikansk vis. Songarane er plukka frå øvste hylle av sjefen sjølv, Bill (eigentleg William) Gaither, og oppfyller eitt av hans viktige mantra: «high vocal standard».

GVB PÅ EUROPATURNÉ I 2011

Då GVB var på Europaturné i 2011, var Magni og eg i Oslo Spectrum for å høre desse dyktige songarane. Ein tre timars konsert gjekk som ein røyk! I «Vårt Land» stod

dette å lese om konserten:

«.... her var det stor stemmeprakt i bredt register kombinert med avslappet humor, svulstige ballader, via høytidelige salmer og lovsanger til amerikansk country-bluegrass og endog innslag av så vel italiensk opera som god, gammeldags sørstatsgospel. Altså en musikalisk virkelighet ganske så fjern fra mer enkelt og traust, norsk bedehusmiljø.»

Mannskapet i GVB har endra seg relativt ofte. «Med seg på laget har han (Bill Gaither) noen av USAs fremste kristne vokalister, blant annet ultratenoren David Phelps som tilsynelatende uanstrengt trøkket til med 3-strøken C så tårene trillet fra øynene på lett gråsprenge bestemødre så vel som fra ungfruer fra den mer yngre garde.»

CHRISTIAN SONGWRITERS OF THE CENTURY

I år 2000 vart Bill og Gloira Gaither kåra til «Christian Songwriters of the Century». Bakgrunnen for denne store æra er at ekteparet er dei som har fått spelt inn flest eigne songar i det førre hundreåret.

KONSERT I GREENVILLE, USA

I oktober 2018 skulle Gaither Vocal Band ha ein reunionkonsert i Sør-Carolina, USA. Gamle og nye medlemmer av GVB skulle delta. Denne sjansen kunne vi ikkje la gå frå oss! Magni og eg bestemte oss for å reise. På ein stor konsertarena i byen Greenville var vi om lag ti tusen tilhøyRARAR på tre ulike konsertar, som kvar varte om lag tre timar. Det vart framført ei stor breidd av musikkjangrar av artistar med eit svært høgt kvalitetsnivå som resulterte i fantastiske musikkopplevelingar. Den evangeliske sida av formidlinga virka også veldig ekte i høve til kva artistane seier dei trur på og korleis dei formidlar dette gjennom tekst og song. Eg kan ikkje gå i deltaljar her, men totalt sett var konsertopplevelingane verdt både turen og pengane vi brukte på den!

GVB-konserten i Oslo gjorde eit sterkt inntrykk. Gruppa viste både ei songglede, eit samhald og formidlingsevne som gav meirsmak. Faktisk så mykje meirsmak at då eg kom heim att, spurde eg nokre songglade karar om å vere med å syngje noko av dette stoffet. Responsen frå dei var «ja», og dermed var Gloppen Vocal Band eit faktum! Vi har sunge saman i sju år, og det har vore ei stor glede. På Stadt finst gruppa «Drops», som også er inspirert av Gaither Vocal Band.

Det er heilt klart at Gaither-konseptet har hatt og har stor betydning for mange. Det er veldig interessant at musikken appellerer til både unge og litt mindre unge. Gaither Vocal Band inspirerer både gjennom musicalitet og gjennom forkynning, og eg vil anbefale å låne øyre til desse artistane.

Vi var på plass i konsertlokalet i god tid før konsertane starta.

Dei noverande medlemmane i Gaither Vocal Band.

Songaren Mark Lowry, som har skrive teksten til "Mary, did you know", Magni og Jakob i Greenville, oktober 2018.

Magni og Jakob saman med supertenoren Wes Hampton i Gaither Vocal Band på mottakinga i Greenville, Sør-Carolina, USA, i oktober 2018.

Gloppen Vocal Band (GVB). Frå venstre: Trond Haugen, Bjørn Aurlien, Roar Henden, Per Ståle Husevåg og Jakob Leiv Kroken. Foto: Hallstein Dvergsdal.

Jeg er fri

Hans Christian Lier forteller til Sverre Inge Apenes

I 1980 var eg på Oase-stemne i Kristiansand. Ein av dei som var på talarstolen, var Hans Christian Lier. Han hadde vore aktiv i norsk kyrkje- og kristenliv, men måtte no støttast opp til podiet. Parkinsons sjukdom herja med mannen. Hender og føter rista ukontrollert, og det var vanskeleg for han å tale. Det han sa greip dei fleire tusen som var til stades med bodskapen: Jeg er ikke frisk, men fri.

Eg har teke klippet frå kapitlet «Kristus lyser på broen».

Man har sagt til meg at jeg ikke kommer til å dø av sykdommen. Jeg kommer til å dø av utmattelsen. Av å aldri kunne få være i ro. Sykdommen veksler - helt uberegnelig - mellom to ytterpunkter.

Enten er jeg stiv som en stokk, og opplever en altomfattende krampelignende situasjon.

Så tar jeg medisinene mine lydig, da, som Guds medhjelpere - legene - har forordnet meg. Og medisinene skal få meg vekk fra stivheten, bort fra denne krampen, slik at jeg blir løs og ledig.

Det er bare det at når jeg blir løs og ledig, så blir jeg så forferdelig løs og ledig. Jeg klarer ikke å sitte i ro, og armer og ben og mimikk går som skovler. Og når jeg virkelig er plaget av sykdommen min, er det intet annet i verden jeg kan beskjefte meg med enn nettopp den.

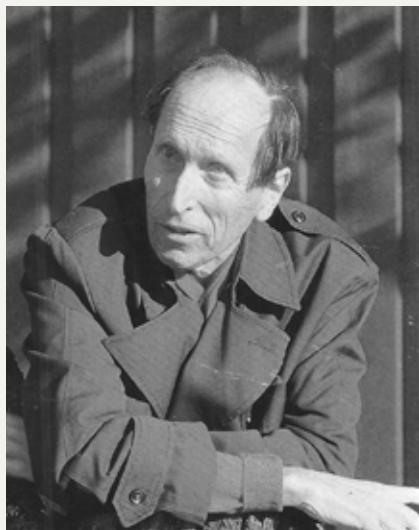
Da klarer jeg ikke engang å lese i Bibelen. Sely den blir både fysisk og psykisk for tung for meg da. [...]

Noen har spurta meg om jeg opplever sykdommen min som straff.

Jeg tror ikke sykdommen min er en straff.

Jeg tror ikke den kommer fra Gud engang. Jeg tror den kommer fra Satan. Men jeg kan ikke se det annerledes enn at Gud tillater sykdommen, men hele tiden uten å forlate vår side, nøyaktig som

i Jobs bok. Gud er en pottemaker, og vi er leiren som han stadig former, sier Det gamle testamente, og jeg tror det er slik det må sies.

Hans Christian Lier var fødd i 1926 og døydde i 1998.

Gud hater meg ikke.

Han former meg. [...]

Gud har tatt meg i luggen og flyttet meg fra en tiljublet talerstol og hit til bakerste benk, hvor jeg er lykkelig hvis jeg en dag er såpass bra at jeg kan være med på å dele ut salmebøker til dem som kommer til kirke. [...]

Prøvelse kalte de gamle det. Og jeg tenker på det av og til og mumler for meg selv at det egentlig er et vakkert ord.

Men jeg liker ikke lidelsen. [...]

Jeg som i et langt og utrolig innholdsrik liv har vært utad vendt, levende, livsglad, en som elsket å være sammen med mennesker, være der hvor de viktige tingene skjer, jeg sitter som et ristende mirakel, og har det av og til så ille at jeg ikke kan være i et rom med mine aller kjærester engang. [...]

Det jeg virkelig gruer for - hvis jeg skal

være helt ærlig - er å komme på et sykehjem og miste friheten. Bli en slik en som sitter og stirrer inn i femte veggen fordi hun derre arbeidsterapeuten som vil ha deg til å flette peddigkurver ikke kommer før på neste onsdag. Eller alle som snakker høyt til deg fordi de tror at alle som er på et slikt sted er dahuørte. Eller bastante pleiere som skal ha deg til å gå når du ikke ønsker å gå, spise når du ikke ønsker å spise, som vil behandle meg som en drittunge, selv om jeg er en voksen mann - [...]

Aller mest frykter jeg det å ikke få være alene.

Dette gruer jeg meg for. [...]

«Som dagen er, skal styrken være», sier Guds ord. [...]

I et slikt perspektiv behøver jeg ikke innbille meg noe, verken om Gud eller om meg selv. Gud er den han er. Av og til bruker han mennesker i sitt virke, og jeg må si det som det er: Jeg tror Gud har brukt meg.

I hvert fall som et verktøy.

Og han har helbredet meg. Han har i hvert fall vist meg dette langt på vei. Hans mål er at han skal gjøre meg helt frisk. Så langt har jeg ikke sett inn i hans hemmeligheter ennå. Men jeg har i hvert fall opplevd og erfart de tre første bokstavene i ordet frisk.

Jeg er fri.

Og jeg har ikke bare opplevd friheten. Jeg lever også daglig i hans fred. I rettferdigheten i Kristus.

Og i kjærligheten.

Britt Randi Heggheim talar.

Basar etter god gamal oppskrift

TEKST: SIVERT JAN OMMEDAL
FOTO: ELIAS EIMHJELLEN

Misjonsbasarar har ein lang og stolt tradisjon i mange bygder. Slik også i Hyen. I dei gamle skulehusa/grendehusa rundt i bygda har det vore halde tallause basarar. Dette har bidrege til viktige inntekter for ulike misjonsorganisasjonar. Sjølv om det no går lenger tid mellom kvar basar, er det mykje som tyder på at konseptet framleis har livets rett. I alle fall om ein skal døme etter den svært vellukka misjonsbasaren i Eimhjella 18. november 2018.

Vestre Hyen Misjonsforeining skipa til basaren. Misjonsforeininga er ei slags samsamlutning av kvinneforeiningane i Røyrvika, Eimhjella og på Solheim. Når det gjeld kvinneforeiningane, så eksisterer dei i beste velgåande. Av og til kjem dei saman for sosialt samvær, gjer handarbeid, har andakt og utloddning til inntekt for misjonen. Mange små og større lokale utfordringar har nok funne si løysing på desse møta. Kanskje har

dei løyst nokre «verdsproblem» også.

Men basarane har gjerne gått på omgang mellom gredene. Denne gongen var det Eimhjella som stod for tur. I tillegg blei Sjøakrinsen (Straume) med, for sidan idrettsbygget er under rehabilitering, manglar dei hus. Då er det greitt å samarbeide. Basaren var til inntekt for Det Norske Misjonsselskap (NMS).

Det var heilt fullt i skulestova av born, unge og gamle. Truleg var der mellom 60 og 70 personar. Anne Kristin Eimhjellen ynskte velkommen. Deretter fekk dagens gjest og talar, Britt Randi Heggheim, ordet.

Britt Randi byrja med å teste historiekunnskapane til møtelyden, noko som kanskje kan vere høveleg når ein er samla i ei skulestove. Spørsmål handla om historia til NMS, om utsendinga av den fyrste misjonæren Hans Schreuder i 1843, til Zululand i Sør-Afrika. Fleire i salen hadde lært si lekse

og kunne gje rette svar. Vidare fortalte ho om NMS sitt arbeid.

Bertine Aa har stilt opp mange gonger. Også her hadde ho med blokkfløyta si og trylla fram dei finaste tonar. Det står eit gammalt trøorgel der i skulestova. Liv Øygard Solheim spelte på dette. Og det var ikkje tvil om at ho hadde teknikken inne. Orgelet let fint, og med Alvild Askeland Holme på gitarr, var det ikkje noko å utsetje på musikken.

Mykje av føremålet med ein slik basar er å få inn mest mogleg pengar til misjonen. Og det er imponerande kor bra resultatet kan bli. I tida før basaren har det gått loddbøker rundt i gredene. Og på sjølv basaren blei det fyrst teke opp kollekt, så var det auksjon, deretter åresal.

Narve Eimhjellen stod for auksjonen. Her kunne ein gje bod på særskilte og attraktive varer. Nokre hadde strikka genserar, vottar og labbar. Andre hadde baka lefser og flat-

Full stove i Eimhjellen grendehus.

Liv Øygard ved trøorgelet, Alvhild Askeland Holme spelar gitar.

brød. Dette var delt i høvelege porsjonar, og alt gjekk fort unna og til gode prisar.

Så var det klart for åresal og utloddning. Det bugna av små og store gevinstar som mange hadde gjeve på førehand. Vinnarsjansane var gode, så mange fekk ta del i vinnarlukka.

Eimhjellen grendehus har eit velfungrande kjøken, så der har dei det som trengst for å organisere matservering. Men minst like viktig er at dei har drivande og flinke personar som veit korleis alt skal ordnast fint i stand. Matpause med kaffi, kaker og påsmurde snittar høyrer med. Det sosiale er også viktig.

Resultatet? Ja, det må nemnast! Loddbøker Vestredalen: kr 5 990. Loddbøker Sjøakrinsen: 11 162. Kollekt: 3 760. Gave: 500. Auksjon: 2 040. Åresal: 9 209. Samla netto resultat, som blei sendt til NMS: kr 32 431! Gratulerer!

Lys på kyrkjegardsvegen i Hyen

TEKST OG FOTO: KURT DJUPVIK

Stor takk til Straume Husmorforeining som har gjeve kr 25 000,- til lys på kyrkjegardsvegen ved Hyen kyrkje. Denne pengegåva har gjort det muleg å få installert lys på ein mørk og vanskeleg veg frå kyrkja og opp på øverste nivå

på gravplassen.

Straume Husmorforeining har også kjøp inn vatningsutstyr til kyrkjegarden, og dei har teke på seg å vatne når det er trong for det.

Tusen takk for initiativet og for gåva.

John Oddvar Kandal tok opp tanken om den konserten. Her spelar han fele saman med Helene Myklemyr på trekkspel. Foto: Geir Skagen.

Salmekaffi i Breim kyrkje søndag 27. januar: Ei verdig jubileumsfeiring med tonar og ord

TEKST: ARVID JORDANGER

Det vart både salmar og kaffi på dei vel 100 som hadde møtt fram denne dagen. Etter kaffi, kaker og ein hyggeleg prat samlast vi i benkane til ein flott og variert to timer lang konsert.

TRE JUBILEUM, - OG EITT TIL

Det var dei tre breimsmusikarane Anders Reed (f. 1849), Gabriel Reed (f. 1869) og Arne Hunskår (f. 1879) som skulle feirast. Kantor Anders Rinde kunne opplyse om at vi også fekk vere med på ei fjerde jubileumsfeiring denne dagen. Orgelet i Breim kyrkje vart teke i bruk i 1904, og har såleis i 115 år sitt for musikk og tonefølgje til breimningane, i glede og i sorg. Han fortalte at det var eit uvanleg stort og flott orgel til å vere på landsbygda. Ei testamentarisk gavé frå den utflytte breimningen Thor Jakobsen Bøe gjorde dette mogeleg. I testamentet sitt

gjorde han det klart at orgelet skulle vere «afpasset etter kirkens størrelse og af beste sort». Orgelet er i god stand, og Anders kunne forsikre oss om at det ikkje kjem til å bli utslite.

Arne Hunskår var den første organisten som spelte på orgelet. Han hadde ei uvanleg lang tenestetid, heilt fram til utgangen av 1951. Han var også lærar og bonde. Hunskår var interessert i klassisk musikk og tok denne interessa med seg der han var lærar. Slik fekk dei eit eige symfoniorkester i Kandal. Hunskår sette saman eit salongorkester som han sjølv dirigerte. Etter kvart smelta dette orkesteret saman med Breimsmusikken til Gabriel Reed. Anders viste fram ei «utspeilt» koralsbok, ein av noteskattane som vart funne i koffertane etter Arne Hunskår. Der låg også dei velbrukte notane til fire

festpreludium som Hunskår gjerne spelte. Anders spelte eitt av dei: «Krist stod op af døde». Gjennom konserten fekk kyrkje-lyden delta i salmesongen, med tonefølgje av Anders på orgel eller Helene Myklemyr på trekkspel. «Med Jesus vil eg fara», «Gamleåret seig i hav», «Kyrkja ho er eit gamalt hus» og «Langt bortom rømd som blånar» er gamle og gode salmar som passa fint inn i konserten.

FELA INN I KYRKJA

Initiativtakar til konserten, John Oddvar Kandal, innlia med å spele «Lyrisk springar» etter Anders Reed. Reed vart fødd i Nils-tunet på Reed, men flytta seinare til garden Berge i Utvik og busette seg der saman med kona Rakel frå Myklebust. John Oddvar kunne fortelje at tidlegare kom ikkje spelmannen nærmare kyrkja enn til kyrkjepor-

ten med fela si. Dette endra seg då Gabriel Reed, i samband med gudstenesta nyttårsaftan 1899, sette saman ein strykekvarsett. Breimsmusikken kunne la feletonane sine fylle kyrkjerommet frå plassane sine inne i altarringen. Vi fekk gjenoppleve noko av stemninga frå den gongen då trioen Otto Ose, Henrik Silfverhielm og Mildrid Johanne Taklo framførte slåttar etter Gabriel Reed, mellom anna «Fjeldstemne» og «Mowinckelslaatten».

«MINNAST SKAL DINETRAUSTETAK...»

Læraren, klokkenaren, musikaren, bonden, fjellmannen, skyttaren, jegeren, folketalaren, ungdomsleiaren og fredskjemparen Gabriel Reed var naturleg nok den som var mest i fokus under konserten. På minnestenen plassert på Utvikfjellet kan vi lese: «Minnast skal dine trauste tak, for felespel, idrott og skyttarsak». Denne svært allsidige mannen tok lærarutdanning ved Hamar lærarskule. Han var først lærar i Myklebust krins, før han i 1892 vart lærar på Reed og klokkar i Breim. I heile 33 år var han klokkar her.

FELE OG ORGEL

Ved mange høve gjennom åra har vi fått høre samspele mellom John Oddvar på fele og Anders på orgel. Slik også denne gongen. Dei framførte Gabriel-melodiene «Mitt såre sinn», «Fløyteslått» og avslutta konserten med «Farvell». Den siste komponerte Gabriel då han hadde fått spanskesjuka og trudde at livet snart var slutt. På den måten ville han lage eit musikalsk minneord om seg sjølv.

- MUSIKKEN LEVER I TAKT MED TIDA

John Oddvar hadde også invitert Hege Alme og Jørn Moen med på konserten. Som han sa: - Musikken lever i takt med tida. Vi kan ha det gamle og vi kan ha det nye. Ofte er det fint å veksle mellom dei. Alme og Moen framførte mellom anna «Veversken». Alme song også songen «Skal hilse fra fjellet», med tekst av Jan Østeng Hov. Der heiter det «...kun der får jeg fred og blir rolig». Mange såg nok Gabriel for seg under denne songen. Eitt av mange høgdepunkt på konserten var Gabriel sin salme «Giv meg igjen min barnefryd», framført av Hege Alme med si klokkeklares røyst. Denne salmen laga Gabriel til si eiga gravferd, og der vart den også sungen.

- EIN VASSBERAR

Sondre Bratland sa i eit intervju for mange år sidan at han såg på seg sjølv som ein vassberar, ein som gjekk til rike kjelder og formidla det han fann til oss andre. Eg tenker at John Oddvar Kandal er ein slik vassberar. Stor takk til han, Anders Rinde og dei andre som gav oss ei slik fin konsertoppleveling!

John Oddvar hadde tenkt på kaffi, og og sambuar Grete Saur hadde laga rikeleg og god mat til både blide breimningar og alle dei andre som kom. Foto: Arvid Jordanger.

Dagfinn Myklebust har skrive om Gabriel Reed

ARVID JORDANGER

Dagfinn Myklebust var rektor ved Byrkjelo skule fram til 1985. Han gjorde ein stor innsats i kulturlivet i Breim, mellom anna som dirigent for Breim skulekorps og Byrkjelo mannskor. Han spelte også fele, og hadde stor interesse for folkemusikk. Vi snakka saman i 1989, m.a. om Gabriel Reed. Eg sa at det hadde vore interessant å få vite meir om denne mannen som var så sentral i bygda. Ei tid etter fekk eg ein tekst Dagfinn hadde skrive om Gabriel. Når vi no markerer at det er 150 år sidan Gabriel Reed vart fødd, er det interessant å lese det Dagfinn skrev. Her fokuserer vi på musikaren Gabriel. Dagfinn hadde ei kjeldeliste som viste til Rasmus A. Bjørnereim, Johan Bjørnereim, Olav A. Loen, fortalt etter bygdefolk på Gabriel Reed si tid og ikkje minst eigne oppleveligar av Gabriel.

DAGFINN MYKLEBUST: LÆRAREN SOM KULTURFORMIDLAR

I bygdesamfunnet før og kring hundreårs-skiftet var læraren ein av dei få med skuleutdanning. Kyrkja sine folk var akademikarar, dei som hadde teke militærutdanning av lågare eller høgare slag hadde skuleopplæring, nokre søkte jordbrukskulane og amtsskulane etter kvart som dei kom til, men elles var folk flest opplærde i heimemiljøet, til gardsdrift, handverk og ymse slag kropps-arbeid elles for mannfolka, og husarbeid og

handarbeid og gardsarbeid for kvinnene. Det var då vanleg at læraren, som i sitt arbeid kom ut i nærmiljøet i krinsen/krinsane sine, vart søkt og nytta ved fleire høve, t.d. når dokument skulle setjast opp eller viktige brev skrivast. Læraren kom ofte med i styre og stell i bygda, som medlem/formann i utval og råd.

Etter kvart organisasjonslivet tok til å få plass i bygdemiljøet, kom læraren naturleg med der, ofte i spissen for ungdomslag, frå-haldslag, idrettslag, som leiar av songkor og musikklag. Lærarar har stilt seg i fronten når det galdt målsak, skriving av bygdesoge, plassemannssoge.

Læraren var til tider sjølvskriven som talar på møte i lag og samskipnader og på festar rundt i krinsane. Læraren var gjerne ein av dei som lettast kunne fange opp idear og tankar i tida og formidle dei vidare i tale eller skrift. Gjerne sökte han litterære kjelder til dette. Synet på læraren som sjølvskriven leiar/talar har halde seg lenge i bygdemiljøet. Det var rett og slett venta at læraren skulle gjere ein innsats. Først i etterkrigstida har dette endra seg, i og med dei mange organisasjonar og lag som har grott opp, der dei fleste i bygdesamfunnet kjem med og får plikter, og i og med utjamninga når det gjeld utdanningsnivå. I dag kan ein vel seie at læraren blir sett på som yrkesperson på lik line med andre i bygdesamfunnet.

Giv meg igjen min barnefryd

tekst og melodi
av G. Reed

*Giv meg igjen min barnefryd, lek med engle i himmelsale
under Gud faders milde tale; giv meg igjen min barnefryd.*

GABRIEL REED

Skal namn nemnast når det gjeld slike kulturspreiarar innafor vårt eige bygdemiljø og langt ut over dette, kjem ein ikkje utanom Gabriel Reed, Skule-Gabriel, eller berre «Gabrel» som bygdefolk gjerne sa, kjent som namnet og mannen var av alle på hans tid.

Gabriel Reed var fødd i Breim i 1869. Foreldra døydde tidleg, og Gabriel og dei to brørne hans vokste opp i Utvik hos ei farsøster (gift med kjøpmann E. Sølvberg). Etter lærarutdanning på Hamar lærerskole (eksamen derfrå i 1889) kom Gabriel til Breim der han arbeidde i Myklebust og Bjørnereim skulekrinsar eit år. I 1892 vart han tilsett ved Reed skule, og der arbeidde han til han slutta som lærar i 1928. I same perioden var han klokkar i Breim og den første klokkareson som budde på klokkgarden på Kvila. Han fekk dyrka godt opp denne garden.

MUSIKAREN

Gabriel hadde godt å slekte på når det galdt musikkgivnad. Faren, Gabriel Reed d.e., også kalla Nes-Gabriel, var dyktig spelemann. Han hadde i si tid hatt kontakt med Loms-Jakob. Bestefaren og oldefaren var korpstamburar og musikkglade karar. Ei ypparleg kjelde når det galdt gammal slåttemuusikk, Anders Reed, Gamle-Reeden, den avgjort fremste spelemannen i bygdene her omkring i si tid, med eit slåttrepidatoar på om lag 300 nummer.

Gabriel tok til med felespel i 12-årsalderen. I si lærarskuletid på Hamar kom Gabriel i kontakt med m.a. slåttekomponisten og fiolinisten Lars Hollo frå Furnes. Dette gav tilfang både av slåtte- og truleg og salongmuusikk. Gamle-Reeden fekk av dette slåtte-tilfanget, lærde det fort etter spel av Gabriel og tok det med i sitt repertoar.

Gabriel var svært dyktig på fela, spela med kraft og nerve, let seg sjølv gripe og hadde ei unik evne til å overfore eigen inspirasjon til dei han spela med. Gode noteunnskapar hadde han og, og han vart fort læremeiste-

ren til mange lærerlystne som ville lære spel etter notar, liksom Anders Reed hadde vore den store læremeisteren utan notespel. I kronikk 23. februar 1966 i Bergens Tidende skriv Olav A. Loen at unge spelemenn som Jon Rosenlid, Samuel Bergset, Rasmus Vik, Rasmus Sunde, Kolbein Ornes og Fredrik Vik var mellom dei mange som for til Breim og lærde slåttespel, bogeføring og notar av Gabriel Reed. Læregutane tok ofte del i arbeidet på klokkgarden (m.a. jorddyrkning), og om kveldane var det notelære og spelning. Noko betaling for opplæringa i form av kontantar var det vel ikkje snakk om. Desse felespelkursa varde som regel eit par veker.

Gabriel skreiv heim frå Tyskland feler, gjerne såpass mange i gongen at han fekk «gunstig» kjøp, spela dei så opp og selde dei vidare til elevane sine. Kneip det med pengar hos dei som kjøpte, venta han til dei fekk råd å betale. Hovudsaka for Gabriel var at interesserte ungdommar skulle få kome i gang med spelning.

Så langt frå det Dagfinn Myklebust skreiv i 1989. Skrivet held fram om Breimsmusikken, komponisten, idrettsmannen, skytten, jegeren og ungdomsleiaren. Han har og eit kapittel om Brekkestemna, og han skriv vidare at Gabriel Reed var pasifist og fredskjempar, og i det heile ein føregangsmann på mange område. Kyrkjebladredaksjonen utfordrar Gloppen sogelag eller andre til å få Dagfinn Myklebust sin artikkel prenta i sin heilskap.

Her vil vi ta med slutten av skrivet, der han har teke inn minneord ved Gabriel Reeds båre, og ein song Gabriel skreiv til si eiga gravferd:

MINNEORD

Han Gabriel sa so tid i talene sine: Tenk dei gode tankar, tal dei gode ord. Dette var noko han ikkje berre sa, men av dei ting han sjølv gjorde. Men vi forstod det so ofte, og han kunne seie det sjølv, at beste tankane sine fekk han ikkje sagt. For kom han inn på

dei, ville gråten ta han. Etter som vi kjende han, trur vi då ikkje at han brann inne med noko. Vi trur det var det som han for gråten si skuld, ikkje fekk sagt ifrå talarstol, som fekk utløysing når han – i sine beste stunder – komponerte musikk eller skreiv dikt. Og kan hende at vi som fekk spele i lag med han, fekk lære å kjenne djuptene i hans sjel meir enn dei fleste andre. Med oss spelte han sin eigen musikk og song sine eigne songar, og vi vart umåteleg glade i han.

Vi som i si tid var Gabriel Reeds Musikklag, men seinare Per Støyva sitt lag, var med og gav han «ein krans mens han levde», og heldt ein fest for han. Og det er vi glade for. Vi vil og legge ein krans på hans båre til takk for det han var for oss. I denne hev vi sett eit av hans eigne produkt, ein song som han hev komponert melodi til.

GIV MIG IGJEN MIN BARNEFRYD

Giv mig igjen min barnefryd,
barndomshjemmet med lys og varme.
Bare en stund i moders arme.
Giv mig igjen min barnefryd.

Giv mig igjen min barnefryd,
Lek med engle i himmelsale,
Under Gud Faders milde tale,
giv mig igjen min barnefryd.

I Breim blei det skipa til ein folkefest til ære for Gabriel Reed 22. februar 1947. Elias Skinlo skreiv ein prolog til festen, og den gjev eit godt bilde av korleis samtida og sambygdingane opplevde og oppfatta denne mangesidige kulturpersonen.

PROLOG TIL GABRIEL REED

Har du hørt Gabriel Reed spele
av slåttane sine på fele?
Då har du hørt dei fagre, dei taktfaste tonar,
dei sterke, eller dei varme som mildt deg forsonar.
Då har du hørt ein klagande låt
som grip deg i hjarte og får deg på gråt.
Då har du hørt eit vemod med tru

som går over vanskars på bivrande bru.
 Tonar med glede, med liv og med smil
 som sopar av vegen den argaste tvil.
 Tonar som ungøy med kjærleik i barm,
 eller som unggut med kraft i sin arm.
 Tonane minner om mor og om far,
 om heim og om kyrkje, som trøysta di var.
 Du har også hørt tonen så livleg og lett
 som øser deg opp til å gjera ein sprett,
 tonen som lyfter din hug og din sans
 og dreg deg av stad i ein kvervlande dans,
 tonane fulle av manndom og mod
 som stiler mot målet som ald og som glod.
 Ja, har du hørt fela til Gabriel Reed ein
 gong,
 Då har du hørt hennar klunkande klong.
 Då har du hørt om fjell og om fjord
 I skjelvande tonar forutan ord.
 Då har du visst hørt fjellbekken renne
 ei jonsoknatt medan brisingen brenne,
 eller suset av elv
 som durar og skjelv.
 Dei har og mint deg om blømande vollar
 og blinkande bræ på solglyte kollar,
 om fuglesong og kvitter i susande skog,
 om steinen som singlar for veltande plog,
 om bonden som grev i mold og i aur
 og gull-gule kornet i hus og på staur.
 Ja, då har du hørt om jakt og om fangst,
 om haren som spring undan hunden i angst,
 og orren som kurrar og blæs bort i lid,
 og jeger som stillsleg frametter skrid,
 om smell etter smell,
 ved morgen og kveld

når rugda fer etter bakkehell.
 Høyra du fær om støy og om styr,
 om sauvar og hestar, om kalvar og kyr,
 og hulder på vitjing ei barsoknatt,
 om ramn og om rjupe, rev og røyskatt.
 Han tek deg og med på fjellet på stemne,
 der vidda og stilla deg dreg og deg femne.

Relieff av Gabriel Reed laget av Alv Nyland til minnestøtta på Utvikfjellet.

Der møter du vener. Der nye du vinne.
 Ein fjellstemnesøndag er eit kjærleg minne.
 Han tek deg og med til fjellet på ski
 I susande fart utfor stupet det glid,

og i skeisande laup på den stålblanke is
 I hardaste tevling om høgste pris.
 Tonane minner om leik og idrett,
 om halling og springar i kåtaste sprett.
 Den minner oss og om «kraga» som smell,
 om «bane» og skive og figur som fell,
 om premi på premi og medalje i fleng
 i sylv og gull som på bringene heng.
 Mykje og meir enn ein vinn å nemne
 kan Reed med tonane tolke og femne.
 Men Gabriel Reed kan både spele og tale,
 peike på det som er rett eller gale.
 Du har visst sett kor augo skyt lyn
 under dei mektige, kraftige brynen.
 Peika ut galt so han dirra av harme,
 peika opp målet med kjærleik og varme.
 Tala om reinleik, dåd og om dyd,
 om fråhald og truskap, om ungdomens pryd.
 Det han får sagt er kje vise og veikt.
 Det har oss mana, tukta og kveikt.
 Det har skapt hugnad i lyd og i lag
 og gjeve oss trøyst i vår arbeidsdag.
 Så samlast vi då til folkefest
 der Gabriel Reed er vår heidersgjest.
 No vil vi heidra vår avhaldne mann
 - ein breimning i sinn og skinn -
 Takka fordi han sitt yrke fann
 her, og vart min og din.
 Takka for gava i musikk og ord,
 for oss er han større enn mange på jord.
 Honom vi helsar og hyllar i kveld
 i song og tonar med brusande veld.
 Vår takk og vår hylling vår hovding skal ha!
 Eit hjarteleg: Leve og trifald hurra!

Friske fråspark

Inne i Ryfylke hadde de en menighetssøster som kjørte rundt i en liten Daf og gjorde sine gode gjerning over alt. Men en gang gikk hun lens for bensin. Hun gikk opp på nærmeste gård for å høre om bonden kunne selge henne litt. Og det kunne han gjerne, men han hadde ikke noe å ha bensinen i. Men denne menighetssøsteren var ikke tapt bak en vogn. Hun stakk ned i bilen og kom straks tilbake igjen med et bekken som hun fylte opp med bensin. Da hun stod og helte bensinen på tanken, kom det et par gående forbi, og i det de passerte hørte hun den ene hvisket til den andre: «Det kaller jeg tro.» Den unge kapellanen var på sitt

forste husbesøk. Ingen svara då han ringde på, så han drista seg til å gløtte på døra og gå inn i gangen. «Hallo», ropte han forsiktig.

Begeistra kvinnestemme i andre etasje: «Er det deg, engelen min?» «Nei», svara kapellanen betutta, «men eg arbeider i same firmaet.»

Det var til stor ergring for nokon at den nye soknepresten var ein ivrig piperøykjær.

Ein dag han stod og røykte i hagen, kom soknerådsformannen syklande forbi. Han tenkte at no var det rette tida til eit alvorsord med presten om denne saka. Han sykla bort til gjerdet, stansa, helste og sa: «Trur soknepresten at vår Herre og meister røykte pipe då han var på jorda?» Presten

flytte pipa ettertenksamt til den andre munnvika, smatta eit par drag og sa roleg: «Om han røykte pipe veit eg ikkje noko spesielt om. Men han sykla ganske sikkert ikkje.»

At enkelte predikanter kan tale altfor lenge, er en kjent sak. I dette tilfelle var det særdeles ille. Men predikanten unnskyldte seg da han var ferdig med å si:

«Beklager at jeg holdt på så lenge, men klokka mi hadde dessverre stoppet, så jeg kunne ikke følge med tiden.» Da kom det halvhøyt fra salen: «Du har en kalender bak deg.»

(Historiene er alle henta fra «Luther smil og glede» av Per Arne Dahl, Karsten Isachsen og Oddvar Søvik.)

Dei to forfattarane av boka «Da Gud skiftet mening» samtaler om nyare norsk kyrkjhistorie. Frå venstre: Trond Bakkevig og Tomm Kristiansen.

«Da Gud skiftet mening.»

1968-2018: Femti år som endra kyrkja

TEKST: ARVID JORDANGER
FOTO: GUNN HØLE

Tittelen på foredraget er det same som tittelen på den boka desse to gav ut i fjor. Den eine, Trond Bakkevig, har som prest følgt utviklinga i kyrkja innanfrå. Den andre, Tomm Kristiansen, journalisten, har følgt utviklinga utanfrå. Felles for begge er at dei har hatt eit stort engasjement og interesse for kyrkja. Som dei skriv i føreordet til boka si: «Vi har skrevet denne boken i kjærlighet til en kirke som har næret vår tro og gitt rom for vårt engasjement, nettopp fordi den har latt seg utfordre av det vi tror: At 1968 var Guds utfordring til kirken, og til den enkelte kristne, til oppbrudd.»

Kristiansen fortalte om sin oppvekst i indremisjonsmiljøet på Sørlandet. Etter at han flytta til Bergen, kom han med i Ten

Sing-miljøet der. Kjell Grønner let ungdomane synge friske melodiar, akkompagnert av rytmeinstrument og gitarar. Det mangla ikkje på åtvaringer fra indremisjonshald. Dei meinte at dei leika med farlege åndskrefter, og at rytmene kom frå djævelen. Kristiansen, som på den tida var journalist i avis Dagen, blei sendt ut for å snakke med ungdomane. Den myndige redaktøren Arthur Berg viste på den måten at han ikkje var berre konservativ, men også radikal.

Bakkevig, nyleg pensjonert prost i Vestre Aker, var student ved Misjonshøgskolen i Stavanger i 1969. Der blei han observert i 1.mai-tog saman med medstudent Tor Jørgensen (tidlegare biskop i Sør-Hålogaland). Dei blei kalla inn til rektor sitt kontor, og

fekk klar melding om at det var farleg og antikristeleg å alliere seg med sosialistar. Dei gjorde ei undersøking i samband med eit frivillig kyrkjeleg landsmøte, der biskopar og andre kyrkjelege leiatar var samla. Resultatet viste at 97% ville stemme borgarleg (dei fleste, 57%, på Krf), 3% på Arbeiderpartiet. Tre-prosenten stod Hamar-biskopen Alex Johnson for.

Kyrkja stod på denne tida fram som politisk konsernativ. Over tid endra dette seg noko. Studentar frå Sørlandet og Vestlandet, det såkalla «Bibelbeltet», kom inn i studentmiljøet i Oslo. Mange såg på seg sjølv som konservative i teologien, men radikale i politikken.

1968: KIRKENES VERDENSRÅD SAMLA TIL MØTE I UPPSALA

Dette var studentopprøret sitt år. På møtet i Uppsala gjorde den internasjonale kristne studentrørla opprør mot rasisme og kolonitida sin misjon. Dei viste meiningane sine med demonstrasjonstog og plakatar. Dei norske misjonsorganisasjonane likte dette därleg, og såg på hendingane som sjølv symbolet på kva revolusjonsåret 1968 hadde ført med seg.

Dei unge kyrkjene i Afrika, Asia og Latin-Amerika hadde vorte sjølvstendige etter at kolonimaktene var jaga ut. Tomm Kristiansen sa det slik:- Då den kvite mannen kom til Afrika tok han fram Bibelen og sa at vi skulle be. Vi bøygde kne, men då bøna var ferdig og vi opna auga, såg vi at dei hadde teke

landet vårt. No er vi utdanna og kan forkynne evangeliet betre enn de kan. No er det vår tur.

KAMPEN MOT APARTHEID.

Trond Bakkevig var sentral i det arbeidet den norske kyrkja gjorde i kampen mot apartheid i Sør-Afrika. Bispmøtet i 1968 slo fast at ei taus kyrkje er ei kyrkje som godtek det urettferdige. Bakkevig sa at utgangspunktet og fundamentet for denne kampen er at for Gud har alle menneske like stor verdi. Kristiansen viste til utvandringa frå Egypt i Det gamle testamentet: -Ein dag skal Nelson Mandela gå tørrskodd frå Robben Island inn til det lova landet, til fridom. Også Desmond Tutu la vekt på at Gud står på dei fattige si side. Bakkevig fortalte om næreleik mellom folket og kyrkja i Sør-Afrika:

- Alle har eit tilhøve til det religiøse. Alle har ein tone av religion i seg. Samlingar kan vere prega av song , dans og vindrikking.

-EIN TEOLOGI MED DATOSTEMPEL?

Gjennom desse siste 50 åra har kyrkja endra syn på mange felt, og vorte nøydd til å ta stilling til nye problemstillingar. Stikkord kan vere abort, atomvåpen, seksualundervisninga i skulen, kvinnelege prestar, kyrkeordninga, homofili og ikkje minst miljø-og klima-utfordringar.

Bakkevig og Kristiansen var innom alle desse felta i samtalens sin, slik dei også er det i boka.

Bakkevig tok i si tid doktorgrad om atomvåpen og teologi. Kan det vere rett å true med og å bruke atomvåpen? Kyrkja var

Sverre Folkestad er leiar i Gloppen Sogelag og hadde som vanleg ei stodig hand om arrangementet. Her får Trond Bakkevig takk og gode ord, samt den særslig høvelege gava Tankeringen. Tomm Kristiansen hadde fått Tankeringen sist han heldt foredrag for Verda og vi, og no fekk han Nordfjordboka.

TOMM KRISTIANSEN (f. 1950)

Journalist og forfattar. Arbeider i NRKs utanriksavdeling. Tidlegare programleiar i Dagsnytt 18 og Søndagsavisa. Har skrive bøkene Mor Afrika, På Parfymefloden, Mandelas land, Biskopens hemmelighet og fleire andre. Blei i 1994 tildelt Den store journalistprisen. Frå 2008 til 2010 var han kommunikasjonsrådgjevar for ACT Alliance i Genève. Dei koordinerer arbeidet til dei kyrkjelige naudhjelpsorganisasjonane i verda. «Røysta frå Afrika» er aktiv i kyrkje og kristenliv. Andaktshaldar i radio.

TROND BAKKEVIG (f. 1948)

Prost i Vestre Aker i Oslo frå 2000 til han blei pensjonist i januar i år. Teologisk doktorgrad. Sokneprest i Røa, generalsekretær i Mellomkirkelig Råd og personleg rådgjevar for utanriksministrane Knut Frydenlund og Thorvald Stoltenberg. Leia utgreiingar om forholdet mellom stat og kyrkje. Har skrive bøkene Dagbøker fra Jerusalem, 20 år som brobygger mellom religion og politikk og Den norske kirke og kampen mot apartheid. Vart utnemnd til kommandør av St. Olavs Orden i 2011.

VERDA OG VI - EI SUKSESS-HISTORIE MED DET TALTE ORDET I SENTRUM

Initiativtakarar til denne foredrags-serien var Trygve Apalset og Atle Nygård. Dei fekk med seg Gloppen sogelag som arrangør. No er vi inne i det fjerde året med foredrag. I denne tida har det vorte halde 19 foredrag. Publikumstalet totalt ligg på om lag 5000. Det vil seie eit snitt på over 260 tilhørarar på kvart foredrag. Dette må vel kunne kallast eit lite eventyr.

Kva får folk til å benke seg i kultursalen ein torsdagskveld for å lytte i over ein time til det talte ordet? Stikkord her er nok spennande og varierte tema og gode foredrags-haldarar som er både kunnskapsrike og gode formidlarar.

Slik presenterer sogelaget foredrags-serien: «Verda og vi» er ein serie foredrag der Gloppen sogelag vil ta opp historiske tema og politiske spørsmål. Sogelaget ønskjer å kaste lys over viktige historiske hendingar og utviklingslinjer, politiske ideologiar og aktuelle konfliktar. Vi vil også ta opp tema som rasisme og menneskerettar, demokrati og rettsstatar, flyktningstraumar og økonomiske spørsmål. Slik håpar vi at tilhørarane skal få kunnskap om ei verd i endring og større forståing for det samfunnet vi lever i.

nesten taus under Alta-aksjonen. No er klimaspørsmål vorte meir aktuelle. Kva med oljeleiting i Lofoten? Bakkevik meiner at det kan vere grenser for kva kyrkja skal meine noko om. Det er ein balansegang, men ikkje alt høyrer heime på prekestolen.

Ingrid Bjerkås var den første kvinnelege presten i den norske kyrkja. Ho vart ordinert av Hamar-biskopen Kristian Schjelderup i 1961, og var sokneprest på Senja etter det. Då vart det sagt at den som er for kvinnelege prestar, er mot Guds ord. I dag studerer prestedøtre teologi, og preses i bispekollegiet er kvinne. Det er også leiaren i Kyrkjerådet.

Foredragshaldarane snakka om ei tid då kristne homofile knapt våga å vise seg ute. Bispemøtet i 1954 kom med denne fråsegna: «Homoseksuelle handlingar bør få gjelde som de perverse og forkastelige ting de er. (...) En må være oppmerksom på at vi her står overfor en samfunnsfare av verdensdimensjoner.» Dei fortalte også om kampanjen kristne homofile hadde med å finne ein stad å feire gudsteneste i Oslo. Dei siterte Oslo-biskop Andreas Aarflot sine ord: «De homofile kan jo gjøre verre ting enn å be.» Kyrkja vart ein arena for denne striden, som avspeglar haldningane som var vanlege også elles i samfunnet. I dag har likekjønna par rett til å bli vigde i kyrkja, og kyrkja har gjeve rom for å ha to syn på dette.

Abortspørsmålet er, som vi veit, også til debatt i det politiske miljøet i dag. Foredragshaldarane gav oss eit tilbakeblikk på denne striden. Kristenfolket og Krf med Per Lønning stod på den eine sida. På den andre sida stod Arbeiderpartiet og kvinnerørla. Det gjekk ikkje fredeleg føre seg.

Trond Bakkevik leia utgreiingar om tilhøvet mellom stat og kyrkje, og gav ei spennande orientering om prosessen som førte fram til at kyrkja no er sjølvstendig. Arbeiderpartiet har alltid støtt statskyrkja, ut frå eit ynskje om å ha kontroll med mellom anna utnemning av biskopar. Dei var redde for at ei opplysing av statskyrkja kunne føre til at eit mindretal i kyrkja ville ta kontroll. Arbeiderpartiet sette difor eit krav om demokratisering av kyrkja dersom den skulle bli sjølvstendig. Som Bakkevik sa det: -Kyrkja er for dei som ynskjer å høyre til, staten er for alle.

Bakkevik har som prest opplevd at mange som melde seg ut av kyrkja i protest no kjem tilbake og ynskjer å høyre til. -Kyrkja bør vere eit rom der vi høyrer til, der samtale er mogeleg og usemje er ein god ting, sa han.

Foredraget viste korleis 68-generasjonen sine to ideal, autoritetskritikk og rettferd, har vore med på å endre kyrkja. Så kan det vere greit å hugse på at dei to foredragshaldarane sjølv er autoritetar og sentrale aktørar i den utviklinga som har funne stad.

SPØRSMÅLSRUNDE.

Som vanleg ved desse foredragene, fekk også publikum høve til å ta ordet. Det var fleire som ville stille spørsmål og kommentere det som vart sagt.

Ein ville vite kva foredragshaldarane meinte om helvete og den doble utgangen på livet. Bakkevik svarte det same som han hadde svart ved intervjuet då han var nominert til biskop i Oslo, i 2005: -Guds første og siste ord til eit menneske er: -Eg elskar deg.

Ein annan kritiserte forfattarane for å ha ein litt for ironiserande tone i boka når dei skildrar leiarane i misjonsorganisasjonane.

Han peika på at i Gloppen er misjonsfolket også det mest trufaste kyrkjefolket. Han var også uroa over at færre døyper borna sine. Her var Bakkevik klar i sitt svar: -Er du kyrkjemedlem døyper du barnet ditt.

Dette er noko av det som vart sagt. Dei som var til stades fekk med seg alt.

Til slutt tek vi med dei siste orda i boka til Trond Bakkevik og Tomm Kristiansen:

«Har Gud skiftet mening? Tja-i alle fall tror vi at det er Guds mening med kirkja, at den skal endres, for å holde fast i det uforanderlige.»

Arvid i prat med to som hadde mykje å snakke om etter kveldens foredrag. Rakel Bergset er frå Stryn og går siste året på Firda vidaregående skule. Sabine Exner til høgre er religionslæraren hennar og hadde invitert med klassen.

Da Gud skiftet mening - ettersnakk med publikum

Det var ikkje mykje undervegssnakk å høyre under samtaleforedraget til Tomm Kristiansen og Trond Bakkevik. Dei kunne kunsten å halde fast på tilhøyrarane sine. Fint då at Torill Berge og dei andre ved Gloppen folkebibliotek opna dørene og inviterte til uformelt ettersnakk med enkel servering. Vi fekk ein liten ettersnakk med tre av dei som var der:

Jon Ulvedal (pensjonert lærar) hadde teken turen frå Stryn:

-Eg synest det var ein interessant kveld. Kristiansen og Bakkevik er flinke til å ordlegge seg, og set utviklinga i kyrkja i perspektiv. Vi må ha ei kyrkje der det er lov å vere uenige, og at alle likevel kan føle seg som ein del av eit godt fellesskap. Foredragshaldarane fekk fram dette på ein fin måte. Elles er det flott at biblioteket inviterer til ettersnakk. Det er fint å få diskutere det vi har hørt med andre.

Rakel Bergset frå Stryn er elev på Firda vgs (3.kl.):

-Det var ei interessant samtale dei to hadde, og dei forklarte utviklinga i kyrkja på ein god måte. Dei prata sakleg med kvarandre,

også når dei var usamde. Eg og medelevana mine kjem nok til å snakke vidare om desse emna når vi kjem tilbake til skulen. Det er viktig at kyrkja opnar for ulike meiningar. Eg har intrykk av at kyrkja er litt «bakpå» i forhold til utviklinga elles i samfunnet. Eg skulle ynskje at kyrkja hadde ei tydelegare stemme, til dømes når det gjeld flyktningekrisa.

Sabine Exner frå Breim er lærar på Firda vgs.

-Eg underviser blant anna i religion og etikk, og hadde med meg klassa på foredraget i kveld. Vi snakka om temaet på førehand, og kjem til å følgje det opp når vi møtest igjen. Eg hadde også elevane med på Henrik Syse sitt foredrag om etikk. Det er veldig flott at dei blir sponsa og får vere med på desse opplegga. Då eg tidlegare i dag spurte elevane mine, gjekk det klart fram at dei tenker på kyrkja som ei konservativ kraft i samfunnet. Eg likte godt samtaleforma med dei to foredragshaldarane. Det var ein fin og ledig måte å formidle kunnskap på. Eg synest at dei kunne ha nemnt fleire av dei kvinnene som har vore med på å forme utviklinga i kyrkja.

Solveig Leithaug i Vereide kyrkje

TEKST: JAKOB LEIV KROKEN

Den norske artisten Solveig Leithaug kjem til Gloppen søndag 10. mars 2019 og skal halde konsert i Vereide kyrkje kl. 18.00. Dette gjer ho saman med Gloppen Vocal Band og eit prosjektkor akkompagnert av eit orkester. Leithaug er på turné i heimlandet sitt, og konserten har fått tittelen «Heime». På konserten denne søndagen vert også publikum inviterte med på mykje allsong, og vi håpar på «Homecoming-stemning»!

OPPVAKSEN PÅ FREKHAUG

Artisten Solveig Leithaug (fødd 1966), som opphaveleg kjem frå Frekhaug ved Bergen, er svært flink til å spele gitar og lagar songtekstar med ein klar kristen bodskap. Ho har ei stemme som dei fleste kan misunne henne, men mest glede seg over.

SUKSESS I USA

Bedehusjenta frå Nordhordland har sjarmert og velsigna både amerikanarar og nordmenn i over 25 år. Leithaug har ei stemme og eit talent som har gitt henne gullplate, Dove-pris og fleire gjestavisittar i Bill Gaither sine populære Homecoming-konsertar i USA. Ho bur saman med ektemannen sin, Jim Chaffee, i Franklin, Tennessee – like ved musikkbyen Nashville, USA. For ein nordmann kan mange amerikanske artistar opplevast som noko sjølvopptekne. Solveig Leithaug er ikkje slik. Ho er ein flott, ujålete artist!

REPERTOAR

Når det gjeld musikalsk sjanger er det litt vanskeleg å plassere Leithaug. Ho er innom fleire musikkstilar, som t.d. akustisk pop, lett country, visesong, jazz og keltisk

inspirert musikk. I 1985, berre 18 år gammal, debuterte ho her heime i Noreg med utgjevinga «Askepott». I 1993 flytta ho til USA og har budd der sidan. Døme på Leithaug sine arrangement av kjende norske songar er «Mor» («Mor, i dag er det dagen din»), som er å finne på CD-en Finding Home (2013, Mudi Records), «Alltid freidig», «Gud signe vårt dyre fedreland» og «Fagert er landet» på utgjevinga Fagert er landet (2006). Solveig Leithaug sin eigen song «Eg ber for Norge» (1990)/I Pray For Norway (1994) er mykje brukt i samanheng med 17. mai-markeringar i inn- og utland. Lokalt i Gloppen har søndagskulen på Vereide sunge denne songen på 17. mai-festane dei siste ti åra.

BILL GAITHER: «HOMECOMING»

Sidan 2005 har Leithaug vore med på framføringer på Homecoming-konsertane til legenda Bill Gaither. Desse konsertane har høge sjåartal og har såleis medført at Leithaug har blitt ein kjent artist også i USA. På DVD-en «How Great Thou Art» frå Grand Ole Opry, Nashville, framførte ho sitt eige arrangement av Leaning On The Everlasting Arms, ein av mange flotte songar publikum får høre i Vereide kyrkje søndag 10. mars kl. 18.00. Mange nordmenn hugsar kanskje songen Alt har sin tid, som Leithaug framførte på Gaither-DVD-en «Woman Of Homecoming». På engelsk fekk den tittelen Everything Has Its Season. Leithaug er fast skribent for Homecoming Magazine sidan 2010.

PROSJEKTKOR

I samband med førebuingane til denne konserten møtte nesten tretti nye og gamle medlemmer av «deKor» til øving på Nordfjord folkehøgskule 11. og 12. januar. «deKor» eller «Krinsungdomskoret» eksisterte i femten år og var hyppige gjestar på NRK sitt musikkprogram «Fylkestopen». Koret som institusjon er no nedlagt, men mange av dei «gamle» medlemmane tykkjer det er kjekt å vere med på prosjekt, som denne konserten. Moro er det også at fleire nye dyktige songrar er komne med! Under konserten skal koret både syng saman med Solveig Leithaug, leie allsong og framføre nokre eigne songar. Dirigent for koret er Magni Vereide Kroken.

GLOPSEN VOCAL BAND

Gloppen Vocal Band er fem menn som syng fleirstemt saman. Vokalgruppa har eksistert i sju år. Repertoaret er mangfaldig, og det er ofte songar med trokk! Denne gongen vert det songar henta frå Gaither-konseptet.

Det er all grunn til å tru at det vert ei god konsertoppleveling i Vereide kyrkje søndag 10. mars kl. 18.00. Det hadde vore moro om kyrkja var stappfull denne dagen!

Blide musikkarar. Pianist Lucy til venstre og trompeter Julia til høgre.

Trompet og piano overraska i Sandane kyrkje

Meditasjonen blei til konsert

TEKST OG FOTO: ODDVAR ALMENNING

To unge damer hadde tillyst meditasjon. Då forventa vi fine melodiar med vakre akkordgangar og ro til ettertanke og kontemplasjon. Dei få som var der, fekk både det og mykje meir. Når det heiter at organisten i Solund og ein trumpetstudent frå havgapet i Sogn og Fjordane skal kome på besøk, kan ein ha for små forventningar. Difor vart overraskinga stor og positiv utover i konserten. Beskjedne, men glade og blide musikkarar gav oss ei oppleving av musikkglede og formidlingsglede av dei sjeldne, og det med kvalitet i både repertoar og utføring.

Folketonar var eitt av stikkorda. Det heile starta med solo på trompeten. «Jesus, din søte forening å smoke», ein folketone frå Ryfylke, velkjend for dei fleste, klangfullt og vart tolka. Til slutt fekk vi den kjende «Gammal fäbodpsalm» frå Sverige, som har vore brukt ein del i Gloppen, levert like vakert som alt det andre, og denne gongen på C-trompet til skilnad frå det andre, der Julia

Gåsvær brukte den vanlege B-trompeten. Den tredje folketonen, «Ingen vinner frem til den evige ro» frå Hallingdal, vart formidla på eksperimentelt og spennande vis: Første del med mute (lyddempar), noko vi sjeldan ser i solist-samanhang. Så spelte ho delar av melodien ned i det opna pianoet, og når pianisten då frigjorde strengane ved å trykke ned ein pedal, kom strengane i swinging og gav ein særeigen og spennande etterklang. Men vi fekk meir enn kjende melodiar! Aller mest glitra solisten i stykket «Légende» av George Enescu, for oss ein ukjend komponist frå Romania, som blei presentert som «Romanias Grieg». Dette var spennande og krevjande musikk der solisten fekk vist at ho beherskar dei typiske trumpetar-utfordringane med dobbelt- og trippeltunge, store sprang, høge tonar og raske løp. Det var ein fryd å høre på! Julia Gåsvær fortalte at ho held på med mastergrad i Dublin og samtidig arbeider som frilans, og har ein del opp-

drag i Irland og på kontinentet.

Men Julia var altså ikkje åleine. Lucy Savchenko som er organist i Solund var ikkje berre ein solid akkompanjatør, ho må vere ein pianosolist av klasse, så vidt vi kan forstå. Brått dukka det opp i minnet det som stod i førehandsomtalen i Kyrkjebladet: Ho har ved fleire høve vore solist med ulike orkester! Nettopp! Ho leverte fleire flotte stykke for solo piano, både Ravel, Liszt og Prokofjev. Det var ikkje vanskeleg å sjå for seg rennande vatn då ho leverte «Playing Water» av Ravel, eller å kjenne varme kjensler under hennar tolking av «Liebestraum» av Franz Liszt. Det høyrdest ut som at tekniske problem ikkje finst. Ho brukte heller ikkje notar under solostykka, endå eit teikn på ein rutinert og moden solist. Og ikkje visste vi at pianoet i Sandane kyrkje er så godt!

Meditasjonen blei til ein høgkvalitets dobbeltkonsert som mange fleire enn vi kunne hatt glede av.

Korleis vil du bygge om Sandane kyrkje?

TEKST OG FOTO: ODDVAR ALMENNING

Soknerådet vil gjerne vite kva folk ønsker av endringar i Sandane kyrkje når planar for ei omfattande ombygging skal ta form. Alle er med dette inviterte til å ta del i prosessen, ikkje minst ved å møte fram på årsmøtet for Gloppe sokn i mars. Formannen i husestyret fortel at prosessen har gått ei stund og at ulike idear skal vektast mot kvarandre, alle interesser skal kome til orde, og tekniske løysingar må utgreiaast og kalkulerast. Alle ønske må så vegast opp mot økonomisk evne, før ein set i gang med tiltak.

BAKGRUNN

Bakgrunnen for saka kan forklara i tre punkt, fortel Arne Høyland: a: Det nye kontorbygget er teke i bruk, og det gjev ledig plass i det «gamle» bygget. Husestyret har rydda og flytta på ting og prøvd å finne ut kva som ville vere den beste måten å disponere heile bygget på, og vi såg at vi hadde bruk for å engasjere fagfolk for å kome fram til dei beste løysingane. b: Den eldste delen av huset er tretti år gammal, og slitasjen gjør at det snart er nødvendig med eit vedlikehaldsløft. Men skal det kome endringar, er det dumt å setje i gang oppussing av ting som kanskje blir fjerna eller ombygde. Difor treng vi ein plan no. c: Det er mange brukarar, mange behov og mange meininger, og ein plan må ta omsyn til mest mogleg av alle behov.

VIKTIG Å BRUKE TID

Husestyret er valt av soknerådet som er det ansvarlege organet, og Gloppe kyrkjelege fellesråd vil vere ansvarleg for drifta av huset. Husestyret såg tidleg at vi måtte ta oss den tida som trongst til prosessen. Husestyret består av folk som har kjent dei ulike behova på kroppen, gjennom arbeid vi har vore engasjerte i. I tillegg har vi hatt møte med dei ulike brukarane og lytta til deira ønske. Dette er tilsette, lag og organisasjonar som

Ser du noko du vil endre på i Sandane kyrkje? Kom og sei frå!

har brukt huset litt eller mykje, og som veit noko om kva som manglar og kva ein kan ønske seg. Alt i februar 2017 stod spørsmålet på saklista til soknerådet, og årsmøtet i fjor var prega av ei viss «kreativ uro» rundt temaet. Vi engasjerte eit planfirma som har kompetanse både på arkitektoniske ting, planar, lovverk, økonomi og presentasjon. Og dei bad om å få ein bruksplan som tok med dei kjende behova. Dei er komne fram til løysingar og tiltak og vil presentere dei slik dei no føreligg. Dei har og laga eit kostnadsoverslag. På årsmøtet vil denne planen bli presentert, og det blir høve til å gje respons eller kaste inn argument som kan bli tekne omsyn til i planlegginga vidare.

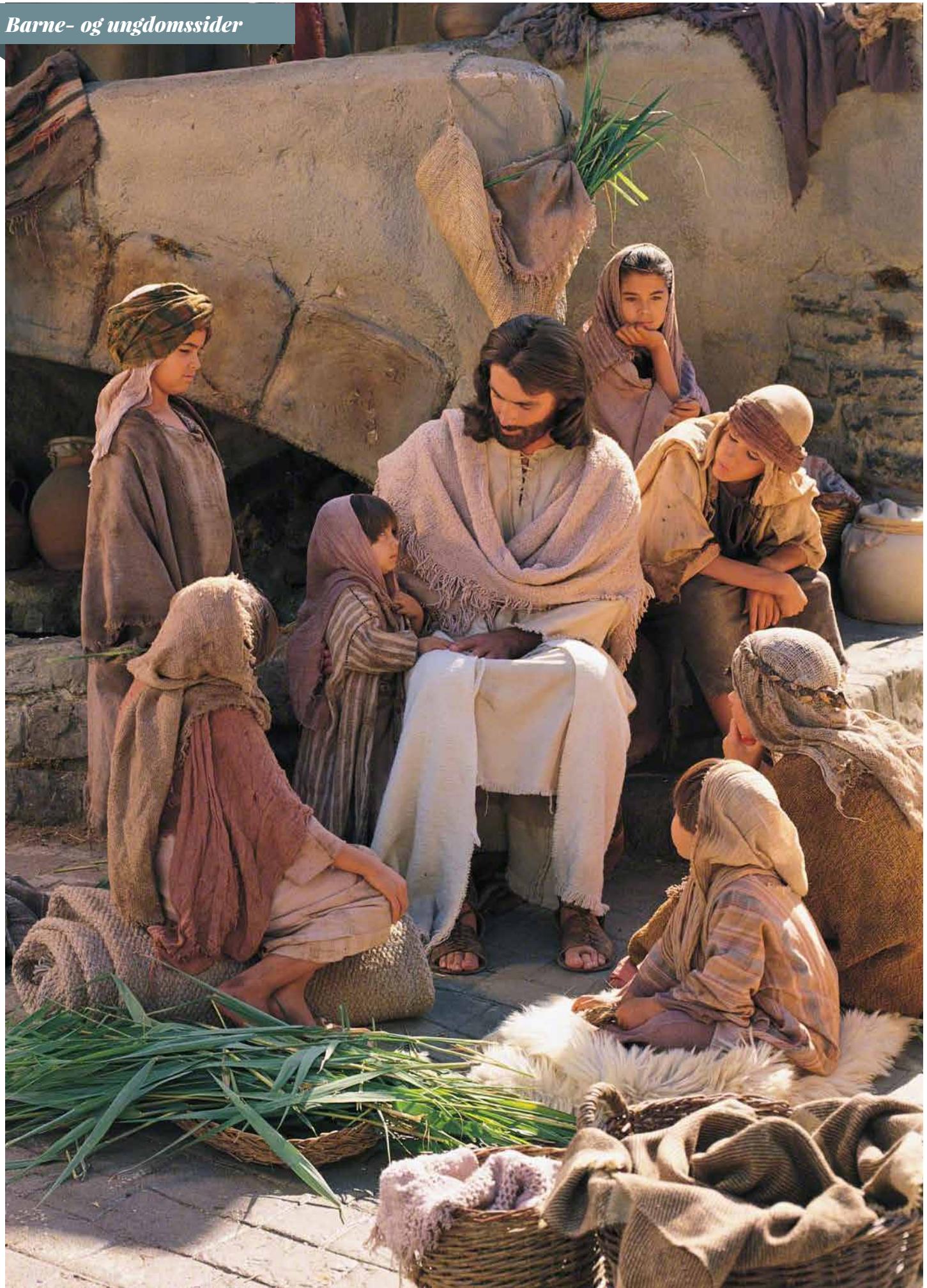
SER DU FRAMLEGG SOM DU TRUR DET KAN BLI STRID OM?

Eg tenkjer vel at det først og fremst no kjem gode løysingar på for eksempel eit betre kjøken, ei forbetra løysing på peisestove/

kyrkjelydssal, betra garderobe og toalett ved inngangen, og ei avklaring om disponeringa av ein del rom som tidlegare var ulike kontor. Det er vel truleg at dette er noko alle ser positivt på. Eit spørsmål som kanskje blir litt ulike meininger om, er ideen om fjerning av galleriet i kyrkjemet. Sjølv ser husestyret på den samla løysinga som no blir presentert, som ei spennande og funksjonell oppgradering, og at det ikkje treng bli så dyrt at vi ikkje torer å setje i gang. Men vi ønsker eit årsmøte som kan gje tydelege signal til soknerådet, som må gjere vedtak.

KVA SKJER ETTER ÅRSMØTET?

Då må ein samle trådane, konkludere og lage ein økonomiplan. Først då kan konkrete endringar føretakast. Men alt det kjem vi tilbake til, berre folk møter godt opp på årsmøtet, så ingen kjem i ettertid og seier at dei ikkje er blitt tekne omsyn til!

Jesus og barna

Hugsar du forteljinga om Jesus og barna? Den les dei i kyrkja kvar gong det er barnedåp.

Ein gong Jesus var i lag med mykje folk, var det nokre vaksne som tok med seg småbarn slik at Jesus kunne røre dei. Dette likte ikkje læresveinane, og dei gav beskjed om at folka måtte ta med seg ungane og ikkje forstyrre. Jesus vart sint då han såg dette, for han ville gjerne at ungane skulle komme til han. «Lat småbarna koma til meg og hindra dei ikkje! For Guds rike høyrer slike til», sa Jesus. Og til dei vaksne sa han at dei måtte ta imot Guds rike slik som barna gjorde. Så tok Jesus barna inn til seg, la hendene på dei og velsigna dei.

Dette kan du lese om i Bibelen. Det står i Markusevangeliet 10,13-16.

Likar du å teikne og fargelegge?

Her er ei fin teikning som viser Jesus saman med glade barn. Men teiknaren har gløymt noko veldig viktig! Alle ungane manglar auge, nase og munn. Dette kan du lett fikse! Du kan teikne deg sjølv og andre du kjenner. Kven av barna vil du vere? Til slutt kan du fargelegge, då blir teikninga endå finare.

Likar du å skape, reparere eller lage ting?

AV LARS-BJARTE OSLAND

Vi treng vaksne medhjelparar og leiarar som har fingrar som klør etter å skape, sy, klippe, hamre, skru, plante, programmere, filme, fotografere osv.! Vi trur på den store skaparen, men det er

kanskje litt lite skaping i barnearbeidet vårt? Det har eg, Lars-Bjarte, lyst til å gjere noko med. Derfor skriv eg dette innlegget, for å sjå om det er nokon vaksne der ute som kan tenke seg å starte opp eit slikt arbeid i kristen

regi, eller som eit tiltak i trusopplæringa. Eit arbeid der ungar kan få lov til å bruke hendene til å skape noko.

Ta kontakt med Lars-Bjarte på 99 00 30 77, dersom du kjenner deg kalla!

Bøn for trusopplæringa

AV INGRID BJØRNEREIM

Aller først: Takk til deg som ber for trusopplæringa! Fast eller meir spadisk; bøn er alltid viktig! I haust fekk vi og etablert fast forbønsteneste for trusopplæringa. For oss som har ansvar for å organisere og drive trusopplæringa er det oppmunrande og trygt å vite at arbeidet systematisk blir teke hand om i bøn av til saman 12 personar rundt omkring i heile Gloppen. Forbedarane blir oppfordra til å be om både stort og smått og for liten og

stor. Dei får brev i starten av kvart semester med liste over arrangement, personar og bøneemne. Vi sender og felles SMS med påminning i samband med arrangement eller om noko ekstra dukkar opp.

I januar var vi samla for å bli inspirerte; bilete frå og informasjon om trusopplæringsarbeidet, mat og prat, gode ord frå Kari Synøve Muri, kyrkjeverje i Stryn, og felles «stafettbøn» gav oppmuntring til vidare innsats.

Vi treng å stadig minne kvarandre om at

trusopplæringsarbeidet ikkje er eit arbeid på berre «jordiske vilkår», - at vi står i ein maktkamp der bøn er den viktigaste reiskaupen vi har. Det er så lett å gløyme dette midt i alle praktiske gjeremål. Vi er avhengige av Den heilage anda for at arbeidet skal bli noko meir enn det vi klarer å fokusere på og utrette her og no. Difor er systematisk bønearbeid så viktig. Av alle oppgåver i Guds rike er vel bøn den det er knytt flest løfte til, - så be frimodig! Det merkast at du ber.

15.-17. mars

Kyrkja sin skileir

AV LARS-BJARTE OSLAND

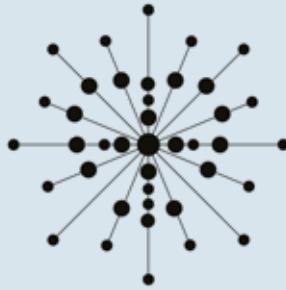
Arets skileir for ungdom går i år til Strandafjellet skisenter. Du som går i 9.-10. klasse eller på vidaregåande, kan no bli med skigalne leiarar på tur til eit av landets beste alpinanlegg, Strandafjellet! Ei heil helg med skiståing eller skigåing, taco, gode vennskap og spennande spørsmål om trua vår. Tema: Kan eg gjere ein forskjell?

Vi bur i eit hus som ligg litt utanfor Stranda. Her er det og muligkeit for å gå topptur rett frå utgangsdøra for dei som heller vil det.

Huset er litt lite, så her er det først til mølla. Denne leiren er ein del av trusopplæringa for ungdom i Gloppe kommune.

Total pris med mat, overnatting og transport er om lag 1000 kr, pluss skikort i heisen 410 kr for ein dag og 770 for to (dersom du er over 15 år). Få med deg skia og ein ven og meld deg på til: lars-bjarte.osland@gloppenkyrkja.no eller mobil 990 03 077.

Påmeldingsfrist: onsdag 6. mars

KYRKJA I GLOPPEN INVITERER TIL **MILK-KURS**

Mini-leiarkurs for deg i 9. klasse eller eldre, som vil:

- ▶ Lære om det å vere leiar og om det å vere menneske
- ▶ Reflektere over kven du er og kva du står for
- ▶ Lære å bli ein trygg leiar
- ▶ Vere med som leiar på konfirmantleir, nattcup, skileir eller andre arrangement

Kurset består av 5 samlingar på ca. 2 timer, ein helgetur og praksis på ein leir eller eit anna arrangement i trusopplæringa.

VIL DU VERE MED?

Ta kontakt med Lars-Bjarte Osland på mob. 990 03 077 eller kursleiar Guro Aunevik på mob. 97119855 for spørsmål og påmelding, helst innan tysdag 5. mars.

VÅREN 2019

Trusopplæringsarrangement

- ▶ Laurdag 2. mars og søndag 3. mars: Tårnagenthelg i Breim kyrkje for 3.-klassingar.
- ▶ Palmesøndag 14. april: Gudsteneste i Sandane kyrkje og i Breim kyrkje med utdeling av bok til 6-åringar.
- ▶ Babysong (0-1 år) Sandane kyrkje torsdagar i oddetalsveker kl. 11-13.
- ▶ Småbarnstreff (1-4 år) er oppfølgaren til babysong. Sandane kyrkje kl. 10-11.30 følgande laurdagar: 9. februar, 16. mars og 27. april.
- ▶ Skileir 15-18 år, leiarkurs for konfirmantar/eks-konfirmantar og Narnia-kveld for 13-åringar er under planlegging.

Følg med på «Kyrkja i Gloppe» på Facebook og på www.gloppenkyrkja.no!

Tårnagentsongen under gudstenesta.

F.v. Matheo, Leon, Jens, Louise og Isabell viser agentkortet.

Utdeling av bok til alle agentane.

Tårnagenter i Gimlestads kyrkje

TEKST OG FOTO: EDVIN-ANDRÉ HUGVIK

Laurdag og søndag 26. og 27. januar var det årets 8-åringar sin tur til å vere i kyrkja som tårnagenter. Dei skulle løyse oppdrag gjennom bibelforteljingar og ved utforsking av kyrkja og klokketårnet. Det var spanande med oppdagingsferd i dei

ulike romma i kyrkja! Bibelforteljingar vart fortalte, og barna fekk prate med presten. Søndag deltok dei på gudstenesta der dei song tårnagentsongen og bidrog med noko av det dei hadde opplevd som tårnagenter. Trusopplærarane Ingrid Bjørnereim og

Lars-Bjarte Osland saman med gode hjelparar hadde eit godt planlagt opplegg som ungane såg ut til å trivast med.

Samtale med Vidar prest. F.v. Aileen, Selma H, Jennie og i englevakt Hedda.

Jakob har utført agentoppdrag og fått si løn.

Lars-Bjarte registrerer agentar.

Hardtarbeidande agentar treng ein pause med pizzabollar og saft.

F.v. Selma KH, Martine og Thea viser fram agentkortet.

Sander ringer i kyrkjeklokka. Aileen i bakgrunnen.

Hanne skal passere laserstrålar uten å bli treft av dei.

Agentar i klokketårnet, englevakt Sissel, fremst Jens, Matheo og Isabell.

Storfamilien i Nepal.

På tur til Nepal Å feire gudsteneste i ein sherpa-kyrkjelyd i Katmandu

TEKST: BRITT RANDI HEGGHEIM
FOTO: INGUNN MOI

Imai i fjor vart eg merksam på ein annonsen om tur til Nepal 5.-16. oktober. Den starta med setninga "Har du lyst å bli med på ein tur med opplevelingar utanom det vanlege?" Det kunne vore kjekt, tenkte eg og tok kontakt med ei god veninne i Oslo. Etter nokre dagar var vi begge påmeldte til turen.

Vi var 16 personar i reisefølget, medrekna reiseleiarane Jan Magne og Ingunn Moi. Dei

losa oss trygt gjennom kvar dag saman med Caleb, vår dyktige nasjonale turoperatør, og lokale sjåførar og hjelparar. Turen vart eit minne for livet! Reisefølget var kvinner og menn fra Kristiansand, Lyngdal, Randaberg, Aksdal, Tysvær, Oslo og Byrkjelo. Det var høgdepunkt kvar einaste dag, mange inntrykk og sterke opplevelingar, eit godt og inkluderande fellesskap, eit møte med vill og vakker natur og mange flotte menneske. Ein tur til inspirasjon både for trua og livet, til

refleksjon og ettertanke, glede og takksemd. Eg vil gjerne dele ei oppleving med Kyrkjebladet sine lesarar, knytt til gudstenestefeiring i ei sherpa-kyrkje i Katmandu.

*Dette er HERRENS eige verk,
underfullt er det i våre øye.
Dette er dagen som HERREN har gjort;
lat oss jubla og glede oss no!
(Salme 118, v. 23-24)*

GUDSTENESTEFEIRING

Det er laurdag 13. oktober. Klokka åtte møtest vi til god frukost i hyggeleg atmosfære og godt fellesskap på Tibet Guest House. Ein halv time seinare er vi fordele i to minibussar og på veg til gudsteneste saman med sherpa-kyrkjelyden. Bilturen går gjennom smale gater med folkelivet tett på.

Kyrkjelyden har ca. 60 medlemar, frå ti ulike folkegrupper. Dei feirar gudsteneste kvar laurdag klokka 11, har ungdomssamling kvar onsdag kveld og husfellesskap kvar torsdag. Kvinnegruppa møtest også regelmessig. Laurdag er offisiell fridag, difor er den brukt som gudstenestedag. Kyrkjelyden er ung, berre to år gamal. I september fekk dei sitt eige kyrkjebygg, som minner om eit vanleg avlangt hus på eitt plan og består av kyrkjelydssal, eit lite kjøken og toalett. Det ligg i eit tettbygd strøk, på ei lita flate ned ein skråning frå vegen. Pengane strakk ikkje til til eige rom til søndagsskulen, så dei samlast i eit naudhjelpstelt etter jordskjelva for tre år sidan. Mange av den faste kyrkjelyden var bortreiste denne laurdagen i samband med nær foreståande høgtid, likevel fekk vi feire gudsteneste saman med vel 30 personar av den faste kyrkjelyden.

Etter kvart som folket samlar seg, helsar vi smilande på kvarandre. I Nepal helsar ein Namaste til alle, men kristne helsar kvarandre med Jaymashia, - siger i Messias. På veg inn i kyrkjelydssalen set alle skoa frå seg utanfor døra - sandalar, joggesko og andre sko i alle storleikar og fasongar. Det vart nærmere 100 sko, men det var lett å finne igjen rett skopar når gudstenesta var slutt. Kyrkjerommet er enkelt utstyrt, med god belysning og heildekande teppe på golvet. Kyrkjelyden fordeler seg i heile rommet og sit på golvet, men fleire av oss langvegsfarande får stol å sitje på bak ved veggjen. I front er talarstol, instrument og lydanlegg.

Gudstenesta starta med lovsong i ca. ein halv time, til tonar frå el-gitar, tamburin, trommer og keyboard. Lovsongen vart leia av ein 16 år gammal gut som også spelte el-gitar. Far hans reiste til Spania for å jobbe og måtte ta opp eit stort lån for å kome seg dit, og mora til guten likar ikkje at sonen er blitt kristen. Så denne guten har det ikkje lett. I lovsongsdelen fekk vi norske glede kyrkjelyden med fleirstemt "Syng lovsong, heile jorda, syng lovsong for vår Gud".

*Kom, lat oss jubla for Herren,
hylla vårt berg som frelser oss!
Lat oss gå fram for han med lovsong,
hylla han med song og spel!*
(Salme 95, v. 1-2)

*Han som er konge frå øve til øve,
den uforgjengelege, usynlege, einaste Gud,
han vere pris og ære i all øve! Amen.
(1. Tim 1, v. 17)*

Caleb, vår venlege, alltid nærverande og hjelpsame turoperatør, leia gudstenesta. Både sterkt og flott å oppleve han også i den rolla. Jan Magne heldt preike på engelsk og tok m.a. utgangspunkt i Matt 11,28 og 1. Joh 1,7. Og han refererte til svigermor si som heilt til siste dag (94 år) var oppteken av å bli fylt av Jesus gjennom bibel og bøn, og som var oppteken av å gå i dei gjerningane som blei lagde framfor henne. Den lokale pastoren Narbu Sherpa tolka til morsmålet. Ei ung kvinne som studerer "management" reiste seg og delte vitnesbyrd om korleis Gud hadde leia ho i ein konkret kvardagsituasjon. I bønedelen kunne alle be høgt på same tid, slik skikken er i alle kristne fellesskap i Nepal. Det var uvant, men høgtidsamt og fint. På den måten kunne vi alle be på kvar vårt språk og legge fram for Gud det vi hadde på hjartet. Caleb avslutta med bøn for kyrkjelyden og arbeidet der, og for oss som var gjester denne laurdagen. Truvedkjenninga lydde høgt og unisont, som eg sjeldan har hørt det. Ei sterk og trusstyrkande oppleveling å vedkjenne trua på Den treeinige Gud på kvar vårt språk. Både songen, bøn og truvedkjenning rørte meg til tårer. Og det som vart gitt i kollektkorga gjekk til kyrkjelydsarbeidet, drift av kyrkjebygget og løn til pastor Narbu. Etter gudstenesta var det "kyrkjekaffi" ute i det fri – nepali-te eller chia som det heiter - til alle. Det er te med mjølk, sukker og gjerne litt krydder, som smakar kjempegodt! Og vi kunne dele fellesskapet og snakke med kvarandre både på engelsk og med fingerspråk. Ingunn og Jan Magne fekk ekstra god kontakt med dei nasjonale sidan dei også kunne litt nepali. Dei arbeidde på Den norske skulen i Katmandu frå januar 2003 til juli 2005, Ingunn som rektor, Jan Magne som lærar og samtidig kontaktperson for Normisjon sitt arbeid i Nepal. Dei kjende også ein del av kyrkjelyden. Borna, som var saman med oss vaksne fram til preika, var endå ikkje ferdige på søndagsskulen. Frå teltet høyrdde vi undervisning, song og bøn, og vi fekk kome inn for å sjå og høre. Søndagsskulelærarane var unge kvinner og menn. Utanfor teltet kunne borna glede seg i leik med såpebobler og ballongar frå Norge.

HOUSE OF HOPE CHURCH

Kyrkjebygget har fått namnet House of Hope - Håpets hus. Kyrkjelyden vart til ved at nokre av dei gjekk ut av moder-kyrkjelyden frå 2006 for å plante ein ny kyrkje i ein annan bydel i Katmandu. For at den nye kyrkjelyden kunne få byggje si eiga kyrkje,

måtte medlemane i kyrkjelyden dekke 40 prosent av kostnadane. Mange av dei måtte ta opp lån for å betale sin del av kyrkjebygget. 60 prosent vart finansiert av ulike støttespelarar. Grunna svært høge tomteprisar kunne ikkje sherpa-kyrkjelyden kjøpe tomt til eige kyrkjebygg, men dei fekk leige ei tomt i ti år framover og bygde kyrkja der. Dei er heilt prisgitt utsleigaren, så om han plutselig finn ut at House of Hope må vekk, så må dei det. Dei set si lit til Herren og har planar om å forlenge kyrkjebygget med eit rom til søndagsskulen. Det er kyrkjelyden sjølv som løner pastoren sin. Eit kjærkome bidrag til pastorløna er sal av natursåpestykke i fin innpakning. Reisefølgjet mitt hadde med vel 100 såper i bagasjen heim til Norge, til gaver og sal på julemesser og basarar. Pastor Narbu har kone og to born. I tillegg forsørger han to born av bror sin, som har mist begge foreldra sine. Dersom nokon av dykk som les dette får lyst til å gje ei gave til House of Hope Church sitt arbeid, er det berre å kontakte meg.

NYE SØSTERKYRKJELYDAR

House of Hope er ikkje opptekne berre av seg sjølv. Dei plantar kyrkjelydar i to andre landsbyar, den eine ligg langt vest i Nepal. Pastor Narbu reiser dit regelmessig og hadde vore der i ei veke før vi møtte han på gudstenesta laurdag. Han hadde gitt bibelundervisning og hatt ekteskapskurs, gitt sjelesorg og vigd eit par. I gudstenesta fekk vi sjå lysbilde frå arbeidet der og dele gleda over at nye kjem til tru på Jesus. Ein ungdom frå Okhaldhunga var blitt kristen og sa han ville gå på bibelskule. Det gjorde han i eitt år før han var i praksis i den andre søster-kyrkjelyden til House of Hope i eit halvt år. Då praksisperioden var over, sa han: "Her vil eg arbeide i to år", og no var han starta på den perioden. Denne laurdagen var han med på gudstenesta i House of Hope, og vi fekk helse på han.

Det var ei sterk og fin oppleveling å få feire gudsteneste saman med sherpa-kyrkjelyden i House of Hope og møte trus-søsken som lever under heilt andre tilhøve enn vi som gjesta dei, og kjenne det åndelege fellesskapet. Det gav ettertanke å merke gleda deira over frelsa i Jesus Kristus og iveren etter å dele trua med andre. Nokre av ansikta ser eg klart føre meg. Å vere del av ei verdsvid kyrkje fekk ei djupare mening etter møtet med menneska i House of Hope. "Guds menighet er jordens største under" (NoS 536), og eg opplevde at vi vart bundne saman av sterke Andens band (NoS 526).

SE, SOLENS SKJØNNE LYS OG PRAKT ...

Etter lang og god lunsj på ein kafé inne i Katmandu - der det også jobba fleire døve, som

Søndagsskule for dei minste.

Nepalkyrkjelyden i bøn.

lekk i inkluderande arbeidsliv - gjekk turen i to minibussar gjennom variert og vakker landskap på tidvis därleg veg, med stopp på fine utsiktspunkt. Etter to timer var vi framme i Nagarkot (2195 m) som ligg 32 km aust for Katmandu, eit ynda reisemål for å sjå snøkleddde fjelltoppar av det austlege Himalaya, inkludert Mount Everest. Om ein er heldig med veret, kan ein få med seg både vakker solnedgang og soloppgang. Og vårt reisefølge var heldige! Vel framkomne til hotellet, som låg strategisk plassert på ei høgde med spektakulær utsikt, fekk vi med oss solnedgang over Himalayas

fjelltoppar. Den høgaste vi såg denne ettermiddagen var 8013 m, ein annan var 7999 m. Det var ekstra kjekt at Caleb hadde med seg familien sin på denne turen; kona Nee-ma, dottera Yangchen på seks år og sonen Immanuel på fire år. Så fekk vi også bli litt kjende med dei og la oss sjarmere av borna. Etter nydeleg middagsbuffé tok vi med oss kaffi og chia til prat og fellesskap i ein av barane. Ein innhaldsrik dag vart avslutta med "La oss vandre i lyset liksom Han er lys» (NoS 431) og bøn ved Ingunn. Sikkert ikkje så mange laurdagskveldar at baren blir nytta slik.

Veninna mi og eg fekk tildelt eit fint rom, med 144 trappetrinn å gå frå hovudbygget til hotellet, der måltida var. For oss starta søndagen klokka 05.40, innpakka i ulltøy og pledd, på den vesle altanen utanfor rommet vårt. Til mjuke fløytefonar frå Tibet, som lydde frå terrassen utanfor hotellet, fekk vi med oss soloppgangen over Himalaya og gjekk inn i ein ny dag.

*Dette er dagen som Herren har gjort,
gitt oss av nåde til glede og fred. (NoS 967)*

Førjulstreff på Nesholmen

TEKST: SIVERT JAN OMMEDAL
FOTO: ERLING NYDAL

Leirstaden Nesholmen i Hyen er ei perle for leir, leik og uteaktivitetar. Men her er også gode lokalitetar for ulike typar arrangement og betydeleg overnattingskapasitet.

Dagleg leiar Joanna Jędrzejewska og styret ved leiar Erling Nydal brenn for å skape aktivitet og liv i lokalra. Førjulstreffet har etter kvart blitt ein tradisjon og er blitt godt motteke.

Ein fin vinterdag, siste søndag i november, var det julestemning på Nesholmen. Barnefamiliar, ungdomar og godt vaksne hadde teke turen hit. Faklar møtte gjestene på trappa, og det var pynta inne. Dagen byrja med gudsteneste i kapellet. Nesholmen-ven og prest Asbjørn Gjengedal leia gudstenesta. Her var mange innslag av musikk og song. Bertine Aa spelte blokkfløyte, Magni Eva Gjengedal song, Marthe Aa og Spelemannslaget bidrog også, så det blei ei flott stund og fine opplevelingar i kapellet.

Asbjørn fortalte om minne frå den fyrste leiren på Nesholmen. Då tok dei i bruk heilt nytt bygg, og inntrykka var mange. Han hugar enno smaken av appelsinmarmeladen!

Dagens preiketekst handla om dei fem forstandige og dei fem uforstandige. Dei fem forstandige var budde. Dei som grunnla Nesholmen var føregangsmenn og pionerar. Dei var også budde. Dei la grunnlaget for ein stad der Evangeliet har blitt fortalt, og for at mange tusen ungdomar har fått gode opplevelingar her.

Etter gudstenesta var det klart for festmiddag. For mange blei dette årets fyrste julebord. Den komplette julebufféen var ei oppleveling i seg sjølv, med lokalproduserte og heimelaga innslag. Her var pinnekjøt, svineribbe, medisterkaker og heimelaga pølser med tilbehør. Heimelaga flatbrød og sukkerøl fekk vi også. Til dessert var det rikt utval av julekaker og andre kaker, karamellpudding og riskrem.

Etter middagen var det quiz og ulike song- og musikkinnslag. Bertine Aa, Spelemannslaget, og Trioen Røyrvik/Myklebust som drog

med seg publikum som «rytmearkiv».

God tilrettelegging, god mat og variert program bidrog til fin førjulsstemning på Nesholmen. Vi håpar denne fine tradisjo-

nen vil halde fram, og at både bygdefolk og andre vener av Nesholmen støttar opp om dette flotte tiltaket. Takk til Joanna og alle medhjelparane for ein flott dag!

Asbjørn Gjengedal heldt gudsteneste.

Magni Gjengedal, Enok Myklebust og Erik Gjengedal song.

Jacques Joseph Tissot: Noah (måla 1896-1902) Jewish Museum NY.

‘Ka du trur -!': Katekismevisdom for Guds born i alle aldrar 3:

Dei ti boda 4-10: Ver ein nådig neste - for Guds skuld

AV SIGURD VENGEN

DIN NESTE ER ‘MASKE’ FOR GUD

Dei sju siste boda gjeld forholdet til nesten. Då kunne vi fort komme til å tenke at då handlar dei berre om etikk, og trua på Gud er ute av biletet. Men slik er det ikkje. For det første er boda gitt av Gud Skaparen. Dessutan er alle boda utlegging og konkretisering av det første bodet. Difor tek forklaringa til kvart bod til med: «*Vi skal frykte og elske Gud, så vi...*»

Når vi menneske møter kvarandre og le-

ver i lag, stiller vi krav til kvarandre. «*Elsk din neste som deg sjølv.*» «*Som de vil at andre skal gjera mot dykk, så skal de gjera mot dei.*» (Luk 6,31), sa Jesus. Det betyr å ta imot seg sjølv, liv og utrusting, som gavé frå Skaparen. Når Gud byr deg å elske din neste «*som deg sjølv,*» må du også elske deg sjølv. - Ofte nok blir eg skuffa over meg sjølv, for noko eg har gjort, sagt eller forsømt. Du kan bli din eigen fiende. Men Guds bod seier at du også skal elske din fiende -.

I møte med ditt medmenneske møter du Gud. Kvart menneske er skapt i Guds bilete og representerer Guds krav på sitt skaparverk. Det er Gud som gjer krav på deg. Din neste er ‘maske’ for Gud.

DET DOBLE KJÆRLEIKSBODET

uttrykkjer det same i fylgle Jesus: «*Du skal elska Herren din Gud av heile ditt hjarte og av heile di sjel og av alt ditt vit. Dette er det største og første bodet. Men det andre er like*

stort: Du skal elsa nesten din som deg sjølv» (Mt 22,37-39). Dei to boda konkurrerer ikkje med kvarandre. Dei gjeld samtidig, fordi eit menneske alltid står i eit forhold til Gud og til medmenneske. Slik er det alltid, uavhengig om vi tenker på det eller ikkje.

HEIDRE, ÆRE, RESPEKTERE

Det fjerde bodet stiller foreldre og andre med særleg ansvar i ei særstilling. Gud skaper kvart menneske gjennom to andre, ei mor og ein far, og har gitt dei eit eineståande omsorgsansvar for barnet. Vi er avhengige av kvarandre. Den Gud har gitt ei slik rolle, har krav på respekt, men ikkje absolutt lyndad. Den som har rett til å utøve autoritet, har ikkje alltid rett. Mor og far har ikkje alltid rett og står ikkje alltid på Guds side. Difor kan det vere rett å vere ulydig mot menneske, for vi skal lyde Gud meir enn menneske.

Bodet gjeld sjølvsagt småbarn, men barns forhold til foreldre varer livet ut. Illustrasjons-biletet i Luthers Vesle katekisme til det fjerde bodet er opplysende og tankevekkande. Det avbildar då Noah drakk seg full og kledd seg naken, og korleis sønene hans møtte den utfordringa ulikt. Sem og Jafet viste omsorg for far sin og dekte han til, medan Ham ikkje gjorde noko (1 Mos 9,18-28). Dei to fyrste heidra far sin. Når ein far eller mor viser seg å vere veik eller er vanæra, det er då det fjerde bodet blir særleg utfordrande og aktuelt.

TA IKKJE DET SOM IKKJE ER DITT!

Slik går det an å omskrive dei seks neste boda. Det er gode grenser rundt eit menneske. Det går ei god grense mellom meg og Gud. Eg er ikkje Gud og kan ikkje skape meg sjølv. Eg blir. Eg får. Det går ei god grense mellom meg og mine medmenneske. Å ta liv eller skade liv bryt Guds grense rundt min neste. Men bodet byr meg å bry meg. Når eg møter eit menneske, får eg alltid ansvar for noko av min nestes liv. Eg skal ikkje berre la vere å vere eit motmenneske, men vere eit medmenneske. «Alt det som trengst for at vonde krefter skal vinne i verda, er at nok gode menneske ikkje gjer noko» (E. Burke 1729-1797).

GJER RETT OG GODT FOR GUDS SKULD

Dei ti boda er Guds lære om kva vi skal gjere. «*Utanfor Dei ti boda finst det inga gjerning og ingen livsførsel som kan vere god eller kjær for Gud... Boda byr oss ikkje gjere noko ekstraordinært eller oppsiktsvekkande... Gjerningane er ikkje noko utanom det vanlege... Dei er berre alminnelege daglegdagse gjerningar»* (Store katekisme). Men dei spring ut av eit hjarte med ærefrykt for Gud. Det fyrste bodet lyser og kastar glans over alle dei andre, og er kjelda som alle spring ut frå, og får si kraft frå det, - for Guds skuld.

DEI TI BODA slik ein far enkelt skal halde dei fram for familien sin.

Fjerde bodet

DU SKAL HEIDRA FAR DIN OG MOR DI.

Kva er det?

Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikkje foraktar eller provoserer foreldra våre eller andre som Gud har sett over oss, men tener og lyder dei, elskar og respekterer dei.

Femte bodet

DU SKAL IKKJE SLÅ I HEL.

Kva er det?

Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikkje skader nesten vår på kroppen eller gjer han noko vondt, men hjelper og støttar han i naud og fare.

Sjette bodet

DU SKAL IKKJE BRYTE EKTESKAPET.

Kva er det?

Vi skal frykte og elske Gud, så vi lever eit reint og sørmeleg liv i ord og gjerninger. Ektefolk skal elske ogære kvarandre.

Sjuande bodet

DU SKAL IKKJE STELE.

Kva er det?

Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikkje tek pengar eller eigedom frå nesten vår, eller tileignar oss det med falske varer eller handel, men hjelper han til å ta vare på og verne det han eig.

Åttande bodet

DU SKAL IKKJE VITNE FALSKT MOT NESTEN DIN.

Kva er det?

Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikkje ligg på nesten vår, ikkje svik han, baktalar han eller spreier vonde rykte om han, men orsakar han, talar vel om han og tek alt i beste meining.

Niande bodet

DU SKAL IKKJE TRÅ ETTER EIGEDOMEN TIL NESTEN DIN.

Kva er det?

Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikkje prøver å lure til oss arven åt nesten vår eller eigedommen hans, som om vi skulle ha rett til det, men hjelper og støttar han, så han får ha sitt i fred.

Tiande bodet

DU SKAL IKKJE TRÅ ETTER EKTEMAKEN TIL NESTEN DIN, ELLER ARBEIDSFOLKET HANS ELLER ANDRE SOM HØYRER HAN TIL.

Kva er det?

Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikkje lokkar eller trugar eller vender ektemaken eller arbeidsfolket bort frå nesten vår, men får dei til å halde seg hos han og gjere si plikt.

Kva seier no Gud om alle desse boda?

Svar: Dette seier han:

«Eg, Herren din Gud, er ein nidkjær Gud som straffar borna i tredje og fjerde slektsledd for synda til fedrane når dei hatar meg, men viser trufast kjærleik i tusen slektsledd mot dei som elskar meg og held boda mine» (2 Mos 20, 5-6).

Kva er det?

Gud trugar med å straffe alle dei som bryt desse boda. Difor skal vi frykte for vreiden hans og ikkje gjere imot desse boda. Men nåde og alt godt lovar han dei som held desse boda. Difor skal vi også elske han og lite på han og gjerne leve etter boda hans.

Dette er organisten og komponisten Samuel Sebastian Wesley. Bestefaren var bror til John Wesley, grunnleggaren av Metodistkyrkja.

På skattejakt i salmeboka Guds kirkes grunnvoll

AV HARALD ASKE

Dette året syng eg «salmer og sanger» i Vereide kyrkjekor på det førtiande året, men eg har vel sunge salmar all mi tid. Då eg ein gong vart kalla «songarbror», var det ei stor ære og glede.

Eg ønskjer å starte mi skattejakt med ei oversikt over innhaldet i salmeboka. Vi ser at det er ti kapittel med desse overskriftene: Kyrkjåret, Gud, skaparen vår, Guds nåde i Jesus Kristus, Den heilage Ande og kyrkja, Mennesket i Guds verd, Døden og det evige livet, Bibelske salmar, Norsk bønebok, Katekisme, Nokre enkle liturgiar.

I forfattarregisteret side 138-1396 finn vi at der er salmediktarar som har skrive ufattelag mange salmar og fått mange med i denne salmeboka, som Elias Blix, Svein Ellingsen, Grundtvig, Landstad, Eyvind Skeie, Bernt Støylen og Anders Hovden. Arve Brunvoll har sju, men også mange omsetjingar. Andre kan ha skrive like gode salmar som desse, men berre fått med ein eller nokre få. Eg skal få peike på ein slik. Salmen står på nr. 532 og er ein av Arve Brunvoll sine mange omsetjingar: «*Guds kirkes grunnvoll ene er Herren Jesus Krist. Ved ord og vann alene hun [kyrkja] er hans verk for visst. I kjærlighet han døde og vant en hellig brud, med fryd får hun ham møte i rettferds rene skrud.*»

Salmen har fem vers, og alle står både på

engelsk og norsk. Forfattaren heiter Samuel John Stone, og han skrev salmen i 1866. Melodien er skriven i 1864 av Samuel Sebastian Wesley, som er bilde av over. Bestefaren var bror til John Wesley, grunnleggaren av Metodistkyrkja. Noten er arrangert av komponisten og teken med i firstemt sats. Den engelske songtradisjonen er litt annleis enn den tyske og danske. Vi har arva mykje godt gjennom dansketida, men det var forløysande å få nokre innslag frå engelsk salmesong. Tonane er lysare og lettare.

Våren 1969 var eg student i Trondheim og skulle ta kristendom grunnfag. Ein dag fekk vi besøk av Olaf Hillestad som hadde timar i hymnologi med oss. Han hadde då vore i England og hadde med seg fleire songar som seinare kom med i Salmer 1973 og nokre også vidare i Norsk salmebok 1978 (den grøne).

Kva er det som gjer nr. 532 spesiell? Han er plassert i avsnittet Kyrkja og det kristne fellesskapet, men eg vil peike på himmelhåpet i salmen, sjå vers 5: «*Så er hun [kyrkja] alt her nede forent med Gud og dem som står for ham med glede og alt er kommet frem. Hør deres jubel tone! Å Herre, hjelp at vi får synge for din trone med dem til evig tid!*»

Melodien løfter teksten på ein fortreffeleg måte, så eg tenkjer at det er samspelet mel-

lom tekst og melodi som gjer denne salmen så spesiell. Og tankane på dei av våre som har gått føre, kjem uvilkårlig når vi syng denne salmen. Måtte vi ein gong få «synge med dem»!

Til slutt vil eg peike på ei bøn Kierkegaard har omsett frå ei katolsk bønebok. Vi finn bøna på side 1155:

«*Gud, du har elskat oss først, men vi talar om deg som om du berre hadde elskat oss først ein gong i fortida.*

Men det er ikkje slik. Det er dag for dag, heile livet gjennom at du har elskat oss først.

Når vi vaknar om morgonen og vender vår sjel mot deg, kjem du oss i forkjøpet – du har elskat oss først.

Dersom eg står opp før dagtry og med det same vender mi sjel i bøn til deg, då er du alt der – du har elskat meg først.

Når eg legg bak meg alt som uroar og søker inn i mi sjel for å tenkja på deg, då er du stadig den første.

Forlat oss, Gud. Vi er så lite takksame. Det er ikkje berre ein gong du har elskat oss først, det er kvar einaste stund i livet. Amen.»

Olaf Sigurd Gundersen

Gud og CO₂

Det har vore mykje diskusjon om skapingssoga i 1. Mosebok 1. I dag forstår ikkje dei fleste denne bokstaveleg. Det held som vi vedkjenner: Eg trur på Gud Fader, den allmektige, som skapte himmel og jord. Og med Luther si forklaring: Eg trur at Gud har skapt meg og alle andre skapningar. Det skal ikkje berre vere sympati, men empati.

Den andre skapingssoga i 1. Mosebok 2, har det ikkje vore mykje diskusjon om. Vi forstår at ho er billedleg. «Herren Gud planta ein hage - - og sette mannen til å dyrke og verne hagen.» Det har passert meir upåkta hen. Men det er i dag brennande aktuelt, når miljø og klima står på dagsordenen.

Ein miljøkatastrofe for jord, vatn og luft, som rammar alt liv, slik det vert skildra i Johannes' openberring, er det ikkje lenger predikantar med glidelåsbibel, men nøkterne forskarar som legg fram.

Det krev vilje og handling å leggje

om kursen før det er for seint. Det er ikkje til å diskutere at forsøpling av jord, hav og luft er menneskeskapt. Om klimaendringane er menneskeskapte eller ikkje, er ein usamde om. Men vi kan vel vere samde om at CO₂-utslepp er med på å gje gass til forandringane..

Vi ber om at Gud må lære oss å telje våre dagar, så vi får visdom i hjartet. Vi har kunnskap om klimaendringane i hovudet, men dei har ikkje gått til hjartet på oss. Dersom denne kunnskapen skal gå til hjartet på oss før det er for seint, lyt klima- og miljørørsla orientere seg meir i retning av dei åndelege spørsmåla. Folk vert i lengda leie, mismodige eller får panikk av stadig å høre om plast, CO₂ og 2 grader.

Menneske er settet av Gud til å verne og dyrke hagen og vere gode forvaltarar. Miljørørsla står i fare for å utvikle seg til ein dogmatisk religion utan Gud. Spørsmål som må bli tekne opp, er om det finst verdiar som har verdi i seg

sjølve, fundamentale, etiske verdiar.

Pengar er ikkje eit mål i seg sjølv, dei er eit middel. For å føre saman etikk og økonomi, må politikarane og folket ta makt over økonomien. Menneskeverd er ikkje eit økonomisk uttrykk. Vi må sjå på klimaflyktninger på same måten som flyktningar frå krig og forfølging. Natur og miljø må ikkje nokon stad kunne kjøpast og seljast utan etiske vurderingar.

Skrekkfilmar kan vise at dinosaurar kjem tilbake til jorda og vår sivilisasjon. Når vi fyller tanken på bilen, kan vi ha ein dinosaur på tanken. Olje er tidlegare levd liv. Plasten i havet er dinosaurane sitt avkom. Dinosaurane har vendt tilbake og trugar oss.

Bodet er: Du skal elske Gud, og du skal elske nesten din som deg sjølv. Om heile bodet var: Du skal elske Gud, ville det bli eit farleg bod. Terroristane seier at dei gjer det. Bodet må knytast til: Du skal elske nesten din. Det vil også seie dei neste generasjonane.

Offergåver 2. halvår 2018

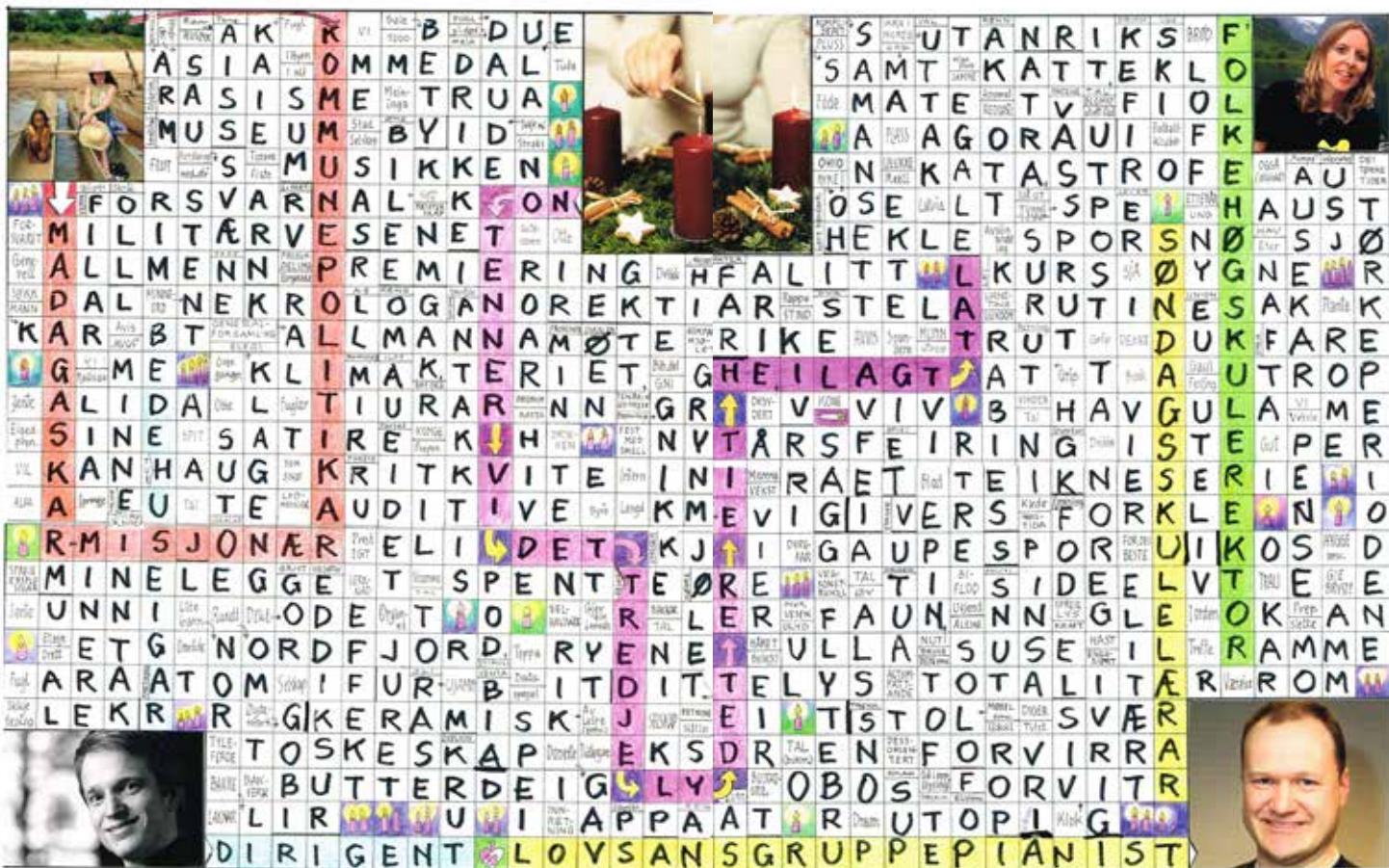
Vereide kyrkje	17.05.18	17. mai	Redd Barna	kr 7 183,00
Gamle Gimmestad kyrkje	17.05.18	17. mai	Redd Barna	kr 3 260,00
Gimmestad kyrkje	20.05.18	Pinsedag	Kyrkjelydsarbeidet	kr 5 044,00
Vereide kyrkje	21.05.18	2. pinsedag	Normisjon sentralt	kr 3 620,00
Vereide kyrkje	27.05.18		Kyrkjelydsarbeidet	kr 4 000,00
Vereide kyrkje	27.05.18	Treeiningssundag	Kyrkjelydsarbeidet	kr 3 870,00
Sandane kyrkje	03.06.18	2. sundag i treeiningstida	Diakoniarbeidet	kr 5 253,00
Vereide kyrkje	10.06.18	3. sundag i treeiningstida	Kyrkjeleg undervisning i Kina	kr 3 728,00
Sandane kyrkje	17.06.18	4. sundag i treeiningstida	NRC Flyktninghjelpen	kr 4 104,00
Vereide kyrkje	01.07.18	6. sundag i treeiningstida	Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)	kr 2 394,00
Gimmestad kyrkje	15.07.18	8. sundag i treeiningstida	Kyrkjelydsarbeidet	kr 3 697,00
Vereide kyrkje	29.07.18	Olsok	Modum Bad	kr 3 629,00
Sandane kyrkje	05.08.18	11. sundag i treeiningstida	Nesholmen leirstad	kr 6 892,00
Vereide kyrkje	12.08.18	12. sundag i treeiningstida	Kyrkjelydsarbeidet	kr 4 226,00
Heradspllassen	26.08.18	13. sundag i treeiningstida	Trusopplæringa i Gloppen	kr 12 920,00
Gimmestad kyrkje	19.08.18		Misjonsalliansen	kr 6 729,00
Vereide kyrkje	09.09.18	16. sundag i treeiningstida	Konfirmantarbeidet	kr 9 512,00
Sandane kyrkje	16.09.18	17. sundag i treeiningstida	IKO Kirkelig pedagogisk senter	kr 7 319,00
Sandane kyrkje	23.09.18	18. sundag i treeiningstida	Normisjon Hyen (bibelhelg Søviknes)	kr 7 118,00
Gimmestad kyrkje	30.09.18	19. sundag i treeiningstida	Sandane Soul Children	kr 7 519,00
Vereide kyrkje	07.10.18	20. sundag i treeiningstida	Kyrkjelydsarbeidet	kr 6 032,00
Vereide kyrkje	14.10.18	21. sundag i treeiningstida	Kyrkjeleg undervisning i Kina	kr 5 322,00
Gimmestad kyrkje	21.10.18	22. sundag i treeiningstida	Det Norske Misjonsselskap	kr 8 451,00
Vereide kyrkje	28.10.18	Bots- og bededag	Normisjon region Sogn og Fjordane	kr 9 786,00
Vereide kyrkje	04.11.18	Helgemessesundag	Strømmestiftelsen	kr 4 393,00
Gimmestad kyrkje	04.11.18	Helgemessesundag	Frelsesarmeens	kr 3 987,00
Vereide kyrkje	18.11.18	26. sundag i treeiningstida	Stefanusalliansen	kr 5 837,00
Sandane kyrkje	25.11.18	Siste sundag i kyrkjeåret	Kyrkjelydsarbeidet	kr 4 414,00
Vereide kyrkje	02.12.18	1. sundag i adventstida	Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep	kr 4 167,00
Gimmestad kyrkje	09.12.18	2. sundag i adventstida	Kirkens SOS Bjørgvin	kr 4 085,00
Coop Extra	13.12.18	Julegryta	Kirkens Nødhjelp	kr 4 189,00
Hestenesøyra	16.12.18	3. sundag i adventstida	Nesholmen leirstad	kr 2 996,00
Vereide kyrkje	24.12.18	Julaftan	Kirkens Nødhjelp	kr 13 291,00
Sandane kyrkje	24.12.18	Julaftan	Kirkens Nødhjelp	kr 8 566,00
Gimmestad kyrkje	24.12.18	Julaftan	Kirkens Nødhjelp	kr 13 247,00
Vereide kyrkje	25.12.18	Juledag	Det Norske Misjonsselskap	kr 15 838,00
Gimmestad kyrkje	26.12.18	Juledag	Det Norske Misjonsselskap	kr 5 187,00

Seljumannamessa kunstlotteri 2018

Trekning 20.12.2018:

Gevinst nr.	Lodd nr.	Namn på vinnar	Gevinst	Kunstnar
1	490	Inger Vedvik Nygård	«Landskap», oljemåleri	Alv Nyland
2	2327	Hildegunn Tunheim Aarsheim	«St. Sunniva til Selje», serigrafi	Kjell Stig Amdam
3	2164	Asbjørn Bøstrand	«Ervika», oljemåleri	Magne Kristiansen
4	430	Bjørg Therese Rønnekleiv	«Den andre», fotoserie	Karoline Emmerhoff
5	582	Lina Bruland	«Hellig tekst», giclée	Kith Mjøen
6	904	Annbjørg Hoddevik	«Stoveinteriør», oljemåleri	Ståle Fitje
7	1484	Rune Leirgulen (Rugsund)	«Glede», serigrafi	Grethe Berge
8	76	Kjell Steinar Ervik	«Sommarmotiv», blandings teknikk	Petra Martini
9	355	Fam. Aurlund	«Himlen i min favn», akvarell	Marit I. Espedalen
10	729	Natalie Otneim-Leikanger	«Påske», akvarell	Jorunn Vereide
11	130	Rolf Schanke Eikum	«Høne i farta», linosnitt	Magne Kristiansen

Løysing adventskryssord

ANDREAS TJOMSLAND

Til alle tider

Bjørn Eidsvåg er representert med seks salmar i den nye salmeboka. Eg er gamal nok til å ha slite ut ein Eidsvåg-kassett så det til slutt høyrdest meir ut som han spelte sag enn gitar. Og eg er ung nok til å tenkje at noko av det han har funne på dei siste åra var småpinleg, omrent som når onklar held langdryge talar i bryllaup og trivst litt for godt med merksenda. Det seier sikkert mest om meg når eg meiner ting var betre før, men Eidsvåg var på sitt beste ein fantastisk formidlar av evangeliet.

Mange vanlege nordmenn og kyrkjebladlesarar kan nok kjenne seg att Bjørn Eidsvåg si reise frå ei "gamaldags" kristen tru, via oppbrot av eitt eller anna slag, til ei tru som er meir eigendefinert enn ferdigspikra. I sitt siste teaterprosjekt avlyste rockepresten dei fleste tradisjonelle kristne dogma, og slo med det inn dører som lenge har stått vidopne for dei fleste nordmenn.

Samstundes trur eg mange kan følgje Eidsvåg i å "etterlyse" Jesus. Kva var det som gjorde at generasjonane før oss blei så gripne av denne figuren, denne tømmermannen frå Nasaret? Kvar blei han av, eigentleg? Og det er få tekstar som viser tydelegare enn Eidsvåg sin "Til alle tider" frå 1992 kva vi mistar om vi kastar Jesusbarnet ut med badevatnet.

Songen går heilt til kjernen av gledebodskapen om Jesus: Han som er evig Gud til alle tider sa frå seg sine privilegium og blei ein mager mann med tornekrone. Eg, derimot, går rundt og ber

på skamma over alt eg ikkje får til slik eg burde. Kanskje prøver eg å rette det opp med å vise kor god, rettskaffen eller rettruande eg er, som om det er meg som skulle redde deg. Men i møtet med ein mager mann som stille lider fungerer ikkje dette standardreligiøse skjemaet. Eg må leggje kronen bort, for det er lite eg kan gjere for å imponere ein som har gått frivillig i døden for meg.

At straffen lå på deg kan verke utdattert i ein kultur som har avskaffa det der med at vi skulle vere syndige eller skuldige på noko vis. Men alle umoglege nyttårsforsett, alle retusjerte glansbilete på Instagram og alle underarmar kryssteikna med arrrev frå sjølvskadning fortel oss at vi ikkje er heilt ferdige med konsepta straff, skuld og soning.

«Tenk positivt og tilgje deg sjølv», er dagens mantra. Men det er holt og billig samanlikna med mannen som gret på ikonet, han som tok på seg all den straffa vi påfører oss sjølv på så mange vis. Eit fresht livsmotto eller ein ny meditasjonsteknikk kan aldri erstatte det personlege møtet med frelsaren sjølv. Det er dette møtet som får andletet i spegelen til å gråte, det er i dette møtet vi kan kjenne at den dyrkjøpte nåden bærer meg, slik at vi skal sleppe å halde oss sjølv oppe etter nakkehåra.

Finn deg eit ikon eller Jesusbilete og møt blikket hans, så forstår du kva eg meiner.

Eg utfordrar Hege Alme til å skrive om ein salme i neste nummer av Kyrkjebladet.

Til alle tider

Norsk Salmebok 2013 362

*En tåre renner fra ikonet
en mager mann med tornekrone
grepet ser jeg ned
min tro, mitt håp, min fred
jeg ser hva jeg har gjort
og legger kronen bort
straffen lå på deg
skammen bærer jeg*

*Et ord, en mann, et speil, en gåte
forundret ser jeg speilet gråte
så lite tro jeg har
jeg overhører svar
jeg trodde det var meg
som skulle redde deg
skamfull ser jeg ned
det var du som led*

*En mager mann som stille lider
evig Gud til alle tider
i himmel og på jord
min frelser og min bror
jeg ser hva du har gjort
og legger kronen bort
straffen lå på deg
nåden bærer meg*

Døypte

GIMMESTAD

27.01.19

LIAM HJELLE EIDE

SUSANNE HJELLE

KIM KRISTEN EIDE

June Kristine Hjelle

Kurt Inge Hjelle

Camilla Raad Fonbæk

Anette Olian Eide

Mathilde Eide

Hans Erik Eide

VEREIDE

03.02.19

NORA SOLHEIM HJELLE

CAMILLA SOLHEIM HJELLE

PER-ERIK EIDE HJELLE

Ove Johan Heggelund Haugerøy

Katrine Anita Haugerø Heggelund

Birgitte Eide

Per-Tony Johansen

SANDANE

01.01.19

KRISTIAN HYSING SNILSBERG

KJERSTI HYSING BOLSTAD

KNUT ERIK SNILSBERG

Jenny S. Hysing

Ola Bolstad

Liv Bolstad Hysing

Elsa Snilsberg

Mathias Snilsberg

Ann Helene Snilsberg

SANDANE BEDEHUS

27.01.19

NOEL LEMMING

AINA MINDE LEMMING

JESPER LEMMING

Håvard Minde

Bettina Lemming

Erlend Aunevik

Ingeborg Aunevik

Gravlagde og bisette

BREIM

Synva Støyva	16.02.43	20.10.18	26.10.18
Trine Gil	02.01.54	24.10.18	01.11.18
Ola Stensaker	21.10.25	07.11.18	16.11.18
Jon Gåsemyr	28.03.52	11.11.18	23.11.18
Ragnhild Sæthre	10.02.35	03.01.19	10.01.19

HYEN

Einar Solhaug	17.05.28	27.11.19	07.12.18
Målfrid Agnes Hope	26.04.19	20.12.18	03.01.19
Jakob Adolf Holmestrand	20.08.36	01.01.19	11.01.19

VEREIDE

Frank Martin Haraldsvik	22.10.49	14.12.18	20.12.18
Olav Søreide	12.09.50	19.01.19	25.01.19

GIMMESTAD

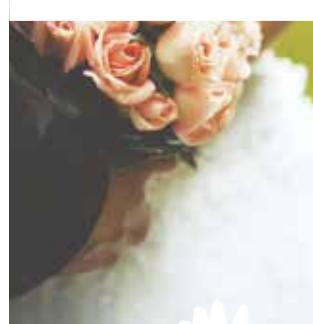
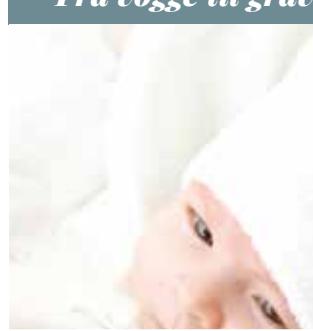
Karen Arnestad	29.04.25	26.11.18	04.12.18
----------------	----------	----------	----------

SANDANE

Synnøve O. Gloppestad	24.09.28	02.12.18	11.12.18
-----------------------	----------	----------	----------

BISETJING GIMMESTAD

Steffen Rygg	16.09.29	10.12.18	18.12.18
--------------	----------	----------	----------

Kyrkja i Gloppe

GLOPPEN SOKN

Leiar i soknerådet: Beate Kornberg tlf. 909 43 304 / beate.kornberg@me.com
Kyrkjetenar: Benny Aasen, tlf: 950 22 917 / bv-aasen@online.no

BREIM SOKN

Leiar i soknerådet og kontorsekretær:
Venke Kollbotn, tlf. 977 77 383
Epost: venkekoll@hotmail.com
Kyrkjetenar: Audhild Bogstad, tlf. 970 24 913

HYEN SOKN

Leiar i soknerådet: Solveig Hope
Tlf: 905 38 304
epost: olajan.birkeland@ekontor.no
Kyrkjetenar: Ola Jan Birkeland
Tlf: 57 86 98 32 / 975 91 747

Sokneprest i Gloppe sokn
Vidar Bjotveit, tlf. 958 80 030
vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkjekontor

Sokneprest i Breim og Hyen sokn
Tore Myklebust, tlf. 456 01 260
tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkjekontor

Kyrkjeverje
Kurt Djupvik, post@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkjekontor
Tlf kontor: 57 86 56 16. Mobil: 902 06 828.

Audun Mundal er tilsett som ny kyrkjeverje.
Han tek til i jobben etter 1. mai

Kantor
Anders Rinde, mobil: 997 20 238
anders.rinde@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkjekontor

Organist
Janne Øisang Grinaker, mobil: 920 25 472
jannegrinaker@hotmail.com

Kyrkjelydspedagog
Lars-Bjarte Osland, tlf 990 03 077
lars-bjarte.osland@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkjekontor

Trusmedarbeidare:
Ingrid Bjørnereim, tlf. 988 03 053
ingrid.bjornereim@gloppen.kyrkja.no
Kontorstad: Sandane kyrkjekontor

Gravar/ kyrkjegardsarbeidare
Ivar Hjelle, tlf: 57 86 58 59 / 970 76 668

Vi møtest i kyrkja

17. februar Såmannssundagen Matt 13,24–30 «Ugraset i kveiten»	11.00	Breim	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Nattverd. Takkoffer. Årsmøte for kyrkjelyden. Kyrkjekaffi.
	19.30 / 20.00	Vereide	Gudsteneste med lovsangstund. Tore Myklebust. Nattverd.
20. februar	20.00	Vereide	Konsert: Anders Rinde og Geir Eikenes.
24. februar Kristi forklæringsdag Luk 9,28–36 «Læresveinane får sjå Jesu herleg-dom»	11.00	Gimmestad	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet. Gimmestad kontori deltek.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
3. mars Fastelavnssundag Luk 18,31–34 «Sjå vi går opp til Jerusalem»	11.00	Sandane	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til Normisjon sentralt.
	16.00	Breim	Tårnagentgudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
6. mars Askeonsdag Mark 2,18–20 «Fest eller faste»	20.00	Vereide	Skriftemålgudsteneste. Liturg Tore Myklebust
10. mars 1.søndag i fastetida Matt 26,36–45 «I Getsemane»	11.00	Hyen	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet. Årsmøte for kyrkjelyden. Kyrkjekaffi.
	11.00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Kyrkjekoret deltek. Takkoffer til Søndagsskulen, Bergen krins.
	18.00	Vereide	Konsert. Solveig Leithaug med prosjektkor og Gloppe Vocal-band.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
17. mars 2.søndag i fastetida Luk 13,22–30 «Den trange døra»	11.00	Breim	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Nattverd.
	11.00	Vereide	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer til Åpne Dører.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
24. mars Maria bodskapsdag Luk 1,39–45 «Maria og Elisabet»	11.00	Sandane	Gudsteneste med søndagsskule. Liturg Vidar Bjotveit. Nattverd. Takkoffer til Fjordly. Kyrkjekaffi. Årsmøte i kyrkjelyden.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
31. mars 3.søndag i fastetida Luk 22,28–34 «Eg ba for deg»	10.30 / 11.00	Gimmestad	Gudsteneste med lovsangstund. Liturg Vidar Bjotveit. Lovsang-gruppa del-tek. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
	20.00	Breim	Tomasmesse. Liturg Tore Myklebust. Takkoffer til Stefanusaliansen. Sjå annonser og omtale i avisa.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.

7. april 4.søndag i fastetida Joh 6,24-36 «Eg er livsens brød»	11.00	Sandane	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Takkoffer til Kirkens Nødhjelp. Kyrkjekaffi. Utsending av konfirmantar og andre frivillige samband Kirkens Nødhjelp aksjon.
	21.00	Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.
14. april Palmesøndag Joh 13,1-17 «Salving og inntog»		Sandane	Gudsteneste. Liturg Vidar Bjotveit. Utdeling av bok til 6-åringane. Takkoffer til IKO. Bålkos og kaffi etter gudstenesta.
		Breim	Gudsteneste. Liturg Tore Myklebust. Utdeling av bok til 6-åringane. Skule-korpsa deltek. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.
		Vereide	Kveldsgudsteneste. Liturg Eivind Nilsen. Nattverd.

Langtidsplanar er utfordrande. Det kan difor kome endringar og rettingar til lista.
Sjå Firda Tidend og «Kyrkja i Gloppen» på Facebook for dette. Vel møtt i ei kyrkje nær deg!

Simeons lovsong. Oljemåleri 35 x 50 cm. Magne V. Kristiansen, 2014. Sjå heile måleriet på baksida.

Simeons lovsong

Juletida varer til kyndelsmesse 2. februar, Missa candelarum, som tyder lysmesse. Det er til minne om framberinga av Herren i tempelet 40 dagar etter juledag. Etter Moselova plikta foreldra til den fyrstefodde å ofre eit lam, var dei fattige, fekk dei ofre to dueungar. Gamle Simeon hadde fått vite av Den heilage ande at han ikkje skulle døy før han fekk sjå lovnaðen om Den Salva oppfylt. Og der låg Han, Lyset for verda. Han tok han i armane og song:

«Herre, no lèt du tenaren din fara herifrå i fred,
slik som du har lova. For mine auge har sett di frelse,
som du har gjort i stand like for andletet på alle folk,
eit lys til openberring for heidningane og til øre for
folket ditt, Israel.»

Dei profetiske orda lydde ikkje berre over Israel, nei, heile verda vart no inkludert i Guds frelse. Også vi heidningar fekk del i lyset. Det var ei profetinne der som heitte Anna Fanuelsdotter. Ho fortalte om barnet til alle som venta på fridom for Jerusalem. Historia er å finne i Lukas 2,22 og utover.

Det er vanskeleg å frigjere seg frå den lange sakrale tradisjonen i kunsten. Og det er heller ikkje noko mål, snarare bygge vidare på den. Eg er fengsla av stemninga i historia, kjenner det kjølige, dunkle mørket i soylegangane og lyset som strøymer ned over denne heilage stunda.

Magne V. Kristiansen

Kontaktinformasjon

Kyrkjeblad for Gloppen

www.gloppen.kyrkja.no

Utgjeve av sokneråda i Breim, Gloppen og Hyen. Kjem ut minst 6 gongar i året på Sandane. Betaling etter ønske.

Bankkonto: 3705 04 71307

Redaktør:

Oddvar Almenning

Tlf. 400 04 377

E-post: oddvar@svale.no

Grafisk design:

Innholdspartner AS v/Bjørnar Aske

Tlf. 901 37 252

E-post: bjornar.aske@innholdspartner.no

Trykk:

Druka, Klaipeda

Kasserar:

Anders Rinde, administrasjonen

Tlf. 57 86 93 06 / 997 20 238

E-post: anders.rinde@gloppen.kyrkja.no

Distribusjonsansvarleg:

Harald Aske

Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915

Redaksjonsnemnd:

Tore Myklebust

Tlf. 456 01 260

E-post: tore.myklebust@gloppen.kyrkja.no

Vidar Bjotveit

Tlf. 958 80 030

E-post: vidar.bjotveit@gloppen.kyrkja.no

Anders Rinde, administrasjonen

Tlf. 57 86 93 06 / 997 20 238

E-post: anders.rinde@gloppen.kyrkja.no

Harald Aske, Gloppen sokn

Tlf. 57 86 57 30 / 970 24 915

E-post: harald.aske@enivest.net

Gunn Hole, Gloppen sokn

Tlf. 454 23 728

E-post: gunn.sol@gmail.com

Sivert Jan Ommedal, Hyen sokn

E-post larstun@online.no

Arvid Jordanger, Breim sokn

Tlf. 976 09 633

E-post: arv-jor@online.no

Rønnaug Ryssdal, korrekturlesar

Tlf. 950 72 392

E-post: ryssd@online.no

Simeons lovsong av Magne V. Kristiansen. Oljemåleri 35 x 50 cm 2014.
Les kunstnaren si beskriving av måleriet på forrige side.